

Socialdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Anslagsbelastning och prognos för anslag inom Försäkringskassans ansvarsområde budgetåren 2005–2009

Enligt regleringsbrev för budgetåret 2005 ska Försäkringskassan bl.a. senast den 1 november redovisa prognos för 2005 samt beräkningar av anslagsnivåer för 2006–2008 för samtliga anslag och anslagsposter samt för ålderspensions-systemet vid sidan av statsbudgeten. Prognoserna ska kommenteras både i förhållande till föregående prognostillfälle och i förhållande till statsbudgeten. Utgiftsprognoserna ska redovisas i Hermes.

Prognoser och beräkningar redovisas i bilagd rapport, Anslagsbelastning och prognos för anslag inom Försäkringskassans ansvarsområde budgetåren 2005–2009. Utvecklingen för olika anslag, medelbelopp m.m. redovisas i bilaga 1 till rapporten. Anslagsbelastningen per månad under januari–september år 2005 samt en prognos för återstående månader detta år redovisas i bilaga 2.

Av rapporten framgår att nedanstående anslag/anslagsposter under år 2005 beräknas överskridas med högre belopp än högsta tillåtna anslagskredit: 13:8.1 Sjukvård i internationella förhållanden, 19:2.7 Kostnader för sysselsättning av vissa personer med aktivitets- och sjukersättning, 21:4.1 Bidrag för kostnader för internationella adoptioner samt inom utgiftsområde 18, 21:1 Bostadsbidrag.

Försäkringskassan avser att i en särskild skrivelse till regeringen hemställa om utökade anslagskrediter för år 2005 för de nämnda anslagsposterna.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Curt Malmborg i närvaro av överdirektör Adriana Lender, försäkringsdirektör Stig Orustfjord, produktionsdirektör Maivor Isaksson, utvecklingsdirektör Mikael Strömbäck, ekonomidirektör Jan Andersson, avdelningschef Siwert Gårdestig, avdelningschef Ann Eva Askensten, enhetschef Carl-Göran Högås och avdelningsdirektör Ulla Östman Krantz, den senare som föredragande.

Curt Malmborg

Ulla Östman Krantz

**Anslagsbelastning och prognos för anslag inom
Försäkringskassans ansvarsområde budgetåren
2005–2009**

Innehåll

Inledning	3
Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	
13:1 Tandvårdsförmåner m.m. Anslagspost 5 Tandvårdsersättning.....	9
13:3.27 Statlig ålderspensionsavgift för smittbärrpenning	12
13:8 Sjukvård i internationella förhållanden Anslagspost 1, Sjukvård i internationella förhållanden	13
16:7 Bilstöd till handikappade.....	19
16:8 Kostnader för statlig assistansersättning	21
Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp	
19:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.....	22
19:2 Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	34
19:3 Handikappersättningar	42
19:4 Arbetsskadeersättningar m.m.	44
19:5 Ersättning för kroppsskador.....	48
19:6 Försäkringskassan, anslagspost 1.....	51
Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	
20:1 Garantipension till ålderspension	54
20:2 Efterlevandepensioner till vuxna	55
20:3 Bostadstillägg till pensionärer	57
20:4 Äldreförsörjningsstöd.....	59
Ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten.....	61
Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	
21:1 Allmänna barnbidrag	63
21:2 Föräldraförsäkring.....	65
21:3 Underhållsstöd	74
21:4 Bidrag till kostnader för internationella adoptioner.....	77
21:5 Barnpension och efterlevandestöd för barn	78
21:6 Vårdbidrag för funktionshindrade barn	80
21:7 Pensionsrätt för barnår	83
Inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande	
21:1 Bostadsbidrag.....	84
Sammanfattande tabell över anslagsuppföljningen inom Försäkringskassans ansvarsområde 2005.....	87
Bilaga 1 Utgifter inom socialförsäkringen m.m.	
Bilaga 2 Anslagsredovisning 2005	
Bilaga 3 Jämförelse mellan olika prognostillfällen	
Bilaga 4 Resultat från Stock-Flödesmodellen för sjukpenning	
Bilaga 5 Förteckning över kontaktpersoner	

Inledning

Uppdrag

Enligt regleringsbrev för budgetåret 2005 ska Försäkringskassan bl.a. senast den 1 november 2005 redovisa utgiftsprognoser i Hermes.

Prognoserna ska kommenteras både i förhållande till föregående prognostillfälle och i förhållande till statsbudgeten. Följande ska redovisas:

- Belastning på samtliga anslag och anslagsposter redovisat totalt samt fördelat per månad,
- förbrukade medel för anslaget 19:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m. ap. 21 Sjukpenning, avseende samverkan och finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet,
- förbrukade samt intecknade ännu ej utbetalda medel för anslaget 19:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m. ap. 20 Köp av arbetslivsinriktade rehabiliteringstjänster m.m.,
- prognostiserat utfall för 2005 för samtliga anslag och anslagsposter, redovisat totalt samt fördelat per månad,
- prognostiserat utfall för 2005 för ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten, totalt,
- förklaring till och analys av utfall i samband med förändringar i prognoser,
- beskrivningar av eventuella förändringar av prognosmodeller, samt
- beräkningar av samtliga anslagsnivåer och anslagsposter samt utgifter för ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten för 2006–2008.

I denna rapport, som tillsammans med redovisningen i Hermes är svar på uppdraget, redovisas prognoser för åren 2005–2009 över Försäkringskassans sakanslag och förvaltningsanslag inom politikområdena 13, 16, 19, 20 och 21 samt för ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten. Utvecklingen av antal förmånstagare, antal utbetalningar och av olika medelbelopp m.m. redovisas i bilaga 1. Anslagsbelastningen per månad under januari–september år 2005 samt en prognos för återstående månader detta år redovisas i bilaga 2.

Prognostiserad utgift 2005 och 2006

Totalt anslagna medel inom Försäkringskassans ansvarsområde (exklusive förvaltningsanslag) för år 2005 är 245,3 miljarder kronor. De sammanlagda utgifterna för anslagen år 2005 (exklusive förvaltningsanslaget) beräknas bli 240,4 miljarder kronor. Detta är 4,9 miljarder kronor lägre (-2,0 %) än anslagna medel.

I budgetpropositionen (prop. 2005/06:1) föreslås för 2006 sammanlagt 249,0 miljarder kronor för anslagen inom Försäkringskassans ansvarsområde (exklusive förvaltningsanslaget). De sammanlagda utgifterna för anslagen år 2006 (exklusive förvaltningsanslaget) beräknas bli 242,4 miljarder kronor. Detta är 6,6 miljarder kronor, eller 2,7 procent lägre än enligt förslagen i budgetpropositionen.

I tabellen nedan redovisas de prognostiserade utgifterna för 2005 och 2006 för anslagen inom Försäkringskassans ansvarsområde (exklusive förvaltningsanslag) och ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten, samt skillnaden jämfört med föregående anslagsuppföljning.

Utgiftsprognoser 2005–2006 i miljoner kronor och skillnaden jämfört med föregående prognos i miljoner kronor och i procent

	Prognos					
	2005			2006		
	miljoner kronor	skillnad jämfört med föregående prognos miljoner kronor	procentuell förändring	miljoner kronor	skillnad jämfört med föregående prognos miljoner kronor	procentuell förändring
Sakanslag (exkl. förvaltningsanslaget)	240 438	-1 272	-0,53%	242 445	+989	+0,41%
Ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten	172 036	-23	-0,01%	179 702	+341	+0,19%
Summa	412 474	-1 295	-0,31%	422 147	+1 330	+0,32%

Jämfört med prognoserna i föregående anslagsuppföljning (augusti 2005) beräknas utgifterna för anslagen (exklusive förvaltningsanslaget) år 2005 bli 1 272 miljoner kronor lägre (-0,53 %). Inom ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten beräknas 172 miljarder kronor betalas ut, vilket är 23 miljoner kronor mindre (-0,01 %) än enligt prognosen i föregående anslagsuppföljning. Totalt beräknas utgifterna år 2005 därmed till 412,5 miljarder kronor, vilket är 1 295 miljoner kronor mindre (-0,31 %) än i föregående prognos.

De sammanlagda utgifterna för anslagen år 2006 (exklusive förvaltningsanslagen) beräknas bli 242,4 miljarder kronor. Detta är 989 miljoner kronor mer (+0,41 %) än enligt prognosen i föregående anslagsuppföljning. Inom ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten beräknas 179,7 miljarder kronor betalas ut, vilket är 341 miljoner kronor mer (+0,19 %) än enligt prognosen i föregående anslagsuppföljning. Totalt beräknas utgifterna år

2006 därmed till 422,1 miljarder kronor, vilket är 1,3 miljarder kronor mer (+0,32 %) än i föregående prognosomgång.

Totalt beräknas utgifterna år 2007 till 434 miljarder kronor och år 2008 till 450 miljarder kronor, vilket är 2 miljarder kronor mer (+0,5 %) respektive 1 miljard kronor mer (+0,3 %) än i föregående prognosomgång. De totala utgifterna för år 2009 beräknas till 468 miljarder kronor.

Socialdepartementet har under hand till Försäkringskassan framfört önskemål om en särskild redovisning av de anslag där förändringen i prognostiserad belastning mellan olika prognostillfällen är större än 70 miljoner kronor eller större än 2 procent. De anslag som uppfyller de nämnda kriterierna i denna anslagsuppföljning jämfört med anslagsuppföljningen i augusti redovisas i bilaga 3.

Behov av utökad anslagskredit

Med utgångspunkt i redovisningarna i denna rapport beräknas att följande anslagsposter överskrids med högre belopp än högsta tillåtna anslagskredit under budgetåret 2005:

		<u>Beräknat överskridande jämfört med</u>	
		tillgängliga medel miljoner kr	tillgängliga medel inkl. anslagskredit miljoner kr
13:8.1	Sjukvård i internationella förhållanden	35	26
19:2.7	Kostnader för sysselsättning av vissa personer med aktivitets- och sjukersättning	7,2	6,3
21:4.1	Bidrag för kostnader för internationella adoptioner	4,4	4,4
Utgiftsområde 18			
21:1	Bostadsbidrag	240	64
Summa		286,6	

I skrivelse till socialdepartementet, den 12 augusti 2005 (dnr 107125-2005), hemställde Försäkringskassan om tilläggsanslag för år 2005 för dessa anslag/anslagsposter.

Av beräkningarna i denna rapport framgår att behoven av ytterligare medel kvarstår, dock med något lägre belopp för anslagsposten 13:8.1 och med något högre belopp för anslaget/anslagsposterna, 21:4.1 och 21:1 (Utgiftsområde 18).

Försäkringskassan avser att i en särskild skrivelse till regeringen hemställa om utökade anslagskrediter för 2005.

Prognosunderlag

Försäkringskassan strävar efter att i alla prognossammanhang utnyttja det mest aktuella dataunderlaget som finns tillgängligt och har tillräckligt hög kvalitet. Eftersom en viss eftersläpning föreligger i statistiken innebär detta

för föreliggande rapport att material för september/oktober i största möjliga utsträckning har använts. Det ekonomiska månadsutfallet minst till och med september 2005 har beaktats för samtliga anslag.

Försäkringskassan har som praxis att vid prognosberäkningarna, förutom till gällande regler, ta hänsyn till kända regeländringar och lagda propositioner med lagförslag. Sådana hänsyn har tagits också i beräkningarna i denna rapport. Däremot har hänsyn inte tagits till av regeringen aviserade regeländringar för vilka lagförslag saknas eftersom det då inte finns detaljerat underlag för beräkningar.

Budgetpropositionen

Regeringen lade i budgetpropositionen för 2006 (prop. 2005/06:1) fram förslag om höjning av bostadskostnadsgränsen för bostadstillägg till personer över 65 år. Förslaget har beaktats och höjt prognosen för bostadstillägg till pensionärer med 100 miljoner kronor per år respektive sänkt prognosen för äldre försörjningsstöd med knappt 10 miljoner kronor per år från och med 2006.

Vidare föreslår regeringen att starten för efterlevandeskyddet för pensionstid inom premiepensionssystemet flyttas fram ett år till 2008. Detta har beaktats i prognoserna.

Regeringens förslag om höjning av barnbidrag samt flerbarnstillägg har höjt prognosen med 750 miljoner kronor för 2005 och med drygt 3 miljarder kronor per år från och med 2006.

Regeringen avser också att föreslå höjd lägstanivå inom föräldrapenningen samt höjt inkomsttak i föräldraförsäkringen. Dessa aviserade regelförändringar har inte beaktats i prognoserna då det inte finns lagförslag.

Prognosförutsättningar

Från Konjunkturinstitutet (KI) har i oktober hämtats in aktuella uppgifter om löneutveckling, prisbasbelopp med mera som lagts till grund för eller fungerat som antaganden vid prognosberäkningarna (se bilaga 1). KI:s bedömningar om den ekonomiska utvecklingen är nu mer optimistiska än inför föregående anslagsuppföljning.

Förändringarna i de övergripande antaganden som beräkningarna grundas på påverkar prognoserna på flera sätt. De mer väsentliga förändringar som skett jämfört med beräkningarna till prognosen i föregående anslagsuppföljning beskrivs nedan.

- Den minskade *timlöneökningen* för 2005 har en höjande effekt på prognoserna för underhållsstöd och en sänkande effekt på prognoserna för pensionsrätt för barnår och inom föräldraförsäkringen.
- Det högre *prisbasbeloppet* för år 2007 och 2008 har höjt prognoserna för till exempel sjuk- och aktivitetsersättning, garantipension och vårdbidrag

men haft motsatt inverkan på prognosen för bostadstillägg till personer med aktivitets- eller sjukersättning.

- Ett högre *inkomstindex* för 2006 har höjt prognoserna för till exempel inkomstgrundade ålders- och efterlevandepensioner men sänkt prognosen för bostadstillägg till pensionärer.
- *Inkomstbasbeloppet* beräknas nu bli högre, vilket har haft en höjande effekt på prognosen för pensionsrätt för barnår.
- Det är möjligt att ett *balansindex* kommer att finnas från och med 2007. Detta index införs om det så kallade balanstalet blir lägre än ett och den automatiska balanseringen för inkomstpensionssystemet därigenom aktiveras. Ett eventuellt balansindex ersätter inkomstindex vid beräkning av inkomstpension, tilläggspension och inkomstgrundade efterlevandepensioner. Effekten på utgifterna för dessa förmåner beräknas dock bli marginell eftersom ett eventuellt balansindex bara torde bli någon eller några promille lägre än inkomstindex. Utgifterna för garantipensioner och bostadstillägg blir något högre om balansindex införs men den effekten blir ytterst marginell.
- *Räntan* på 6 månaders statskuldväxlar beräknas nu bli något lägre för 2005 och något högre för 2006. Detta har haft effekt på prognoserna för år 2007 och 2008 vad avser de statliga ålderspensionsavgifterna.

Tabellförklaringar

Anslag och anslagsposter som inte är statlig ålderspensionsavgift

Prognosavsnitten för varje anslag och anslagspost inleds med en tabell. Nedan beskrivs strukturen på dessa tabeller.

Översikt av anslagspost. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	A	B	C	D	E	F
2006	G	H ¹	I	K	L	M
2007	–	–	–	N	–	–
2008	–	–	–	N	–	–
2009	–	–	–	N	–	–

¹ Enligt förslag i budgetpropositionen.

För år 2005 anges för varje anslag och anslagspost överföringsbelopp från år 2004 (A), anslagsbeloppets storlek (B), tillgängliga medel, dvs. summan av ingående överföringsbelopp och anslagsbeloppet (C). Beräknad anslagsbelastningen för hela året (D). Dessutom anges prognos för årets över-/underskridande (E) och avvikelse från tillgängliga medel (F).

För år 2006 anges för varje anslag och anslagspost överföringsbelopp från år 2005 (G), anslagsbeloppets storlek enligt förslag i budgetpropositionen (H), tillgängliga medel, dvs. summan av ingående överföringsbelopp och anslagsbeloppet (I). Beräknad anslagsbelastningen för hela året (K). Dess-

utom anges prognos för årets över-/underskridande (L) och avvikelser från tillgängliga medel (M).

Den anslagskredit som tagits i anspråk beaktas under kommande budgetår. Om kreditgränsen överskrids fordras ett särskilt regeringsbeslut. Om anslagskrediten inte syns att räcka kommenteras detta i texten. För anslagen kan tillgodoräknas ett anslagssparande om utgifterna blir lägre än tillgängliga medel.

För år 2007–2009 anges endast prognostiserad anslagsbelastning (N).

Anslagsposter som är statlig ålderspensionsavgift

Prognosavsnitten för varje anslagspost inleds med en tabell. Nedan beskrivs strukturen i dessa tabeller.

Översikt av anslagspost. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Anslag (= tillgängliga medel = anslagsbelastning)	Preliminär avgift	Reglering, avser förhållandena tre år tidigare	Prognostiserad avgift för respektive år
2005	A ¹	B ¹	C ¹	D
2006	E ²	F ²	G	H
2007	I	–	K	L
2008	I	–	K	L
2009	I	–	K	L

¹ Fastställd av riksdag eller regering.

² Enligt förslag i budgetpropositionen.

För år 2005 anges av riksdagen fastställd anslagsbelastning (A) och preliminär avgift för året (B) och regleringsbelopp som avser år 2002 (C). Beloppet A är summan av beloppen B och C. Dessutom redovisas den prognostiserade avgiften för 2005 (D).

För år 2006 anges av regeringen i budgetpropositionen föreslagen anslagsbelastning (E) respektive preliminär avgift för året (F) och regleringsbelopp som avser år 2002 (G). Beloppet E är summan av beloppen F och G. Dessutom redovisas den prognostiserade avgiften för 2006 (H).

För år 2007–2009 anges Försäkringskassans prognoser för anslagsbelastning (I) och regleringsbelopp (K) samt prognostiserad avgift för respektive år (L). Beloppen I är summan av beloppen K och L för respektive år.

Övrigt

I prognosavsnitten redovisas även en tabell där den nya prognosen jämförs med prognosen i föregående anslagsuppföljning. I denna delas prognosförändringen upp på olika komponenter.

Ett anslag belastas ofta av flera olika förmåner av olika storleksordning som summeras i bilaga 1. Då kan en förmån som kostar 10 miljarder kronor

summeras med en förmån om någon miljon kronor. Någon avrundning sker inte vid dessa summeringar. För att talen i bilagan inte ska skilja sig alltför mycket från talen i anslagsöversikterna görs därför bara små avrundningar vid överföringen till texttabellerna. Därför ser ibland talen i anslagsöversikterna exakta ut trots att det kan finnas vissa osäkerheter.

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

13:1 Tandvårdsförmåner m.m. Anslagspost 5 Tandvårdsersättning

Anslagsöversikt. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	0	3 485 000	3 485 000	2 785 060	+699 940	+699 940
2006	0	3 026 000 ¹	3 026 000	2 867 995	+158 005	+158 005
2007	–	–	–	2 958 600	–	–
2008	–	–	–	2 894 368	–	–
2009	–	–	–	2 881 733	–	–

¹ Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 beräknas till 2 785 miljoner kronor vilket är 29 miljoner kronor högre (+1,1 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 700 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tillgängliga medel.

Anslagsbelastningen för 2006 beräknas bli 2 868 miljoner kronor vilket är 60 miljoner kronor högre (+2,1 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 158 miljoner kronor lägre än i budgetpropositionen föreslaget anslagsbelopp och tillgängliga medel.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2005	2006	2007	2008
Föregående prognos	2 755 982	2 807 956	2 943 598	2 891 698
Överföring till/från andra anslagsposter	–	–	–	–
Ändrade makroekonomiska antaganden	–	–	–	–
Volym- och strukturförändringar	+20 000	+30 000	+24 003	+2 670
Regeländringar som ej beaktats tidigare	–	–	–	–
Övrigt	+9 077	+30 039	–9 000	0
Ny prognos	2 785 060	2 867 995	2 958 600	2 894 368

Volym- och strukturförändringar

Förändringarna avser främst bastandvård för personer som är 65 år eller äldre. Prognoserna har ändrats på grund av att utfallet i september blev något högre än prognosen i förra anslagsuppföljningen.

Övrigt

Med övrigt avses kortare genomströmningstider avseende protetik för personer som är 65 år eller äldre för 2005 och 2006. Analysen redovisas nedan.

Analys

Prognoserna för åren 2005–2009 har ändrats med anledning av:

- nytt utfall i Försäkringskassans databas avseende protetik för personer som är 65 år eller äldre gällande inkomna, beslutade, godkända och ackumulerade ännu inte beslutade förhandsprövningar
- ny information avseende genomströmningstid för ärenden som ännu inte har beslutats
- nytt ekonomiskt utfall
- omvärldsanalys

I tabellen nedan har utgiftsprognoserna för 2005–2009 samt utfallet för 2003–2004 delats upp på tandvårdsförsäkringens olika ersättningsområden.

Tandvårdsersättning. Utgiftsprognoserna uppdelade på ersättningsområden, Utfall för 2003–2004 samt prognoser för 2005–2009 i miljoner kronor

	Utfall		Utgiftsprognos				
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Bastandvård¹	1 283	1 229	1 258	1 271	1 283	1 296	1 309
20 till 64 år	814	757	772	780	787	795	803
65 år eller äldre	469	471	486	491	496	501	506
Protetik¹	1 298	1 877	1 506	1 577	1 654	1 577	1 552
20 till 64 år	262	307	292	295	298	301	304
65 år eller äldre	1 035	1 571	1 214	1 282	1 357	1 277	1 248
Förhöjd ersättning¹	25	23	20	21	21	21	21
20 till 64 år	15	16	16	16	16	17	17
65 år eller äldre	10	7	4	4	4	4	4
Tandvårdsersättning²	2 606	3 129	2 785	2 868	2 959	2 894	2 882

¹ På grund av avrundningar summerar delsummorna inte alltid upp till det totala beloppet.

² Tandvårdsersättning är inte summan av de ovanstående ersättningsområdena, eftersom fler delar belastar anslagspost 5. Bland annat tillkommer ersättningar till privata tandlaboratorier och utbetalningar till andra myndigheter (exempelvis Konsumentverket och Konkurrensverket) för olika tandvårdsanalyser

Protetik för personer som är 65 år eller äldre

Förhandsprövningar

Ärendebalansen är direkt relaterad till genomströmningstiden, dvs. tiden från inkommet till beslutat förhandsprövningsärende. Under tider med långa genomströmningstider blir antalet förhandsprövningsärenden som väntar på beslut stort.

Under januari–april 2005 ökade balansen av ännu ej beslutade ärenden successivt och nådde en topp med drygt 20 000 ärenden. Detta motsvarade en genomströmningstid på drygt 5 månader. I dagsläget ligger balansen på 18 900 ärenden, att jämföra med målet om 3 månader, vilket motsvarar en ärendebalans på drygt 11 000 ärenden.

I denna prognos antas genomströmningstiden för återstoden av år 2005 ligga på 4,5 månader. Den antas minska till 3,5 månader år 2006 och målet om 3 månader antas vara uppfyllt under år 2007.

Prognosmodell

Den nuvarande prognosmodellen avseende protetik för personer som är 65 år eller äldre togs i bruk i januari 2005. I mitten av januari 2006 beräknas utfallet för år 2005 vara klart. Försäkringskassan avser då, i samråd med Socialdepartementet, att göra en utvärdering av prognosmodellens träffsäkerhet under år 2005 och en analys av modellens ingående komponenter. Resultaten och eventuella förslag om förfining av modellen kommer att presenteras i en rapport under 2006.

Omvärldsanalys

Tandvårdsräkningar

De balanser på utbetalningarna som har funnits sedan en tid tillbaka har nu minskat och börjar närma sig normal handläggningstid. Försäkringskassan arbetar nu med tandvårdsräkningar som inkommit under september månad. I prognosen beräknas balansen vara avverkad vid årsskiftet 2005/2006.

Administrationn av protetik för personer som är 65 år eller äldre

Under år 2005 har mycket få ärenden beslutats, vilket har fått till följd att balansen av ännu ej beslutade ärenden hamnat på en hög nivå. För att komma tillrätta med situationen, togs en handlingsplan fram. Av handlingsplanen framgick bl.a. att länsorganisationen i Skåne skulle ta hjälp av andra länsorganisationer för att arbeta av balansen. En viss effekt av de extra insatserna kan nu börja observeras i form av fler fattade beslut. I prognosen antas dock att målet om 3 månaders genomströmningstid uppfylls först år 2007.

Känslighetsanalys

Genomströmningstiden är den variabel som mest påverkar prognosen enligt tabell nedan.

Olika variabelers effekt på prognosen för 2006 i miljoner kronor		Förklaring avseende år 2006	Aktuellt prognosvärde för år 2006
En differens på cirka 1 000 ärenden avseende antalet inkomna ärenden (Inflödet) för år 2005.	⇒ ± 6,9	En ökning av inflödet ger en ökning av prognosen.	42 000 stycken
En differens på 1 procentenhet avseende godkännande frekvens vid förhandsprövningsbeslut för år 2005.	⇒ ± 6,6	En ökning av godkännande frekvensen ger en ökning av prognosen.	93 procent
En differens på 1 000 kronor avseende statens genomsnittliga kostnad för en behandling för år 2005.	⇒ ± 12,0	En ökning av statens genomsnittliga kostnad ger en ökning av prognosen.	35 228 kronor ¹
En differens på 1 månad avseende genomströmningstiden dvs. tiden från inkommet till beslut.	⇒ ± 140,4	En ökning av antal månader ger en minskning av prognosen.	3,5 månader

¹ Avser genomsnitt belopp för godkända förhandsprövningsärenden för individens första beslut.

13:3.27 Statlig ålderspensionsavgift för smittbärarpenning

Översikt av anslagspost. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Anslag (= tillgängliga medel = anslagsbelastning)	Preliminär avgift	Reglering, avser förhållandena tre år tidigare	Prognostiserad avgift för respektive år
2005	1 075 ¹	0,3 ¹	+1 075 ¹	498
2006	994 ²	495,0 ²	+499	495
2007	983	–	+488	495
2008	1 018	–	+523	495
2009	495	–	0	495

¹ Fastställd av riksdag eller regering.

² Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 har fastställts till 1 miljon kronor. I anslagsbelastningen ingår ett regleringsbelopp för år 2002 om 1 miljon kronor och en preliminär avgift för år 2005 om 0,5 miljoner kronor. Prognostiserad avgift för 2005 är 0,5 miljoner kronor. Differensen mellan preliminär och slutlig avgift kommer att regleras 2009.

Anslagsbelastningen för 2006 prognostiseras till 1 miljoner kronor. I anslagsbelastningen ingår ett regleringsbelopp för år 2003 om 0,5 miljoner kronor och en prognostiserad avgift för år 2006 om 0,5 miljoner kronor.

13:8 Sjukvård i internationella förhållanden

Anslagspost 1, Sjukvård i internationella förhållanden

Anslagsöversikt. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	-12 961	330 235 ¹	317 274	352 691	-22 456	-35 417 ²
2006	-35 417	333 059 ³	297 642	335 444	-2 385	-37 802
2007	-	-	-	345 138	-	-
2008	-	-	-	360 146	-	-
2009	-	-	-	374 907	-	-

¹ Enligt regleringsbrev samt tilläggsanslag i budgetpropositionen.

² Försäkringskassan föreslår utökad anslagskredit för 2005 för att täcka avvikelsen från tillgängliga medel.

³ Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 beräknas till 353 miljoner kronor, vilket är 3 miljoner kronor lägre (-0,9 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 22 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och 35 miljoner kronor högre än tillgängliga medel, vilket innebär att anslagskrediten överskrids med 26 miljoner kronor. Försäkringskassan föreslår därför utökad anslagskredit för 2005 med 26 miljoner kronor.

Enligt 11§ anslagsförordning (1996:1189) om ramanslag får en myndighet inte disponera ett belopp som överskrider tilldelat anslag och anslagskredit. Utan utökad anslagskredit för år 2005 kommer Sverige dock inte kunna uppfylla sina betalningsskyldigheter enligt EG-förordningarna 1408/71 och 574/72. Av dessa förordningar följer att återbetalning skall ske inom en viss utsatt tid (se respektive delavsnitt under prognos och analys), därav följer att utbetalningarna inte kan begränsas till i anslaget angivet belopp.

Anslagsbelastningen för 2006 beräknas bli 335 miljoner kronor, vilket är 2 miljoner kronor högre (+0,7 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning.

Utgifterna beräknas bli 335 miljoner kronor, vilket är 2 miljoner kronor högre än i budgetpropositionen föreslaget anslagsbelopp och 38 miljoner kronor högre än tillgängliga medel.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2005	2006	2007	2008
Föregående prognos	355 795	333 059	345 666	360 593
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-1 815	+1 275	+320	+421
Volym- och strukturförändringar	-452	+638	-2 096	-2 191
Regeländringar som ej beaktats tidigare	-	-	-	-
Övrigt	-837	+471	+1 248	+1 323
Ny prognos	352 691	335 444	345 138	360 146

Ändrade makroekonomiska antaganden

I prognosen används:

- Valutakurser från Riksbanken (i prognosen används mittkurserna för januari–september, år 2005)
- Inflationsprognos, ECB survey of professional forecasters, SPF (i prognosen används ECB:s inflationsprognos från kvartal 3 år 2005, publicerad i augusti)
- Fastställda schablonbelopp från Revisionskommittén avseende pensionärsvård.

Volym- och strukturförändringar

Prognoserna för åren 2005–2008 har justerats med anledning av nya uppgifter om inkomna fakturor avseende turist- och pensionärsvård (i prognosen används uppgifter om inkomna fakturor till och med september 2005).

För en utförligare beskrivning av volym- och strukturförändringarna avseende åren 2005–2008, se avsnittet Analys nedan.

Övrigt

Vårdkostnaderna för turister och pensionärer som söker vård i de 10 nya EU-länderna (medlemmar från och med 1 maj 2004) beräknas främst baserat på historiska uppgifter om vårdmönster. I dessa beräkningar ingår bland annat nedanstående uppgifter.

- Utrikespolitiska institutets uppgifter om BNP (år 2004)
- Res- och kommunikationsvaneundersökningen RES från Statens institut för kommunikationsanalys (SIKA)
- Turist- och resedatabasens (TDB) uppgifter om totalt antal utlandsresor (år 2004).

Analys

I tabellen nedan ges en sammanställning av utfall och utgiftsprognoser för de olika ersättningsområdena inom anslaget sjukvård i internationella förhållanden. Dessutom redovisas utfallet för årets nio första månader.

Utfall och utgiftsprognoser uppdelat på ersättningsområden. Utfall för 2003–2004 och 1/1–30/9 2005 samt utgiftsprognos för 2005–2009 i miljoner kronor

	Utfall			Utgiftsprognos				
	2003	2004	2005 ³ (1/1–30/9)	2005	2006	2007	2008	2009
<i>Konventionsvård</i>	111	125	71,7	113	118	124	130	137
<i>Turistvård</i>	48	66	4,5	64	68	67	68	69
<i>Pensionärsvård</i>	63	104	47,0	162	135	140	148	154
<i>Sjukvårdstjänster¹</i>			9,7	13	14	14	14	14
Summa²	222	296	132,9	353	335	345	360	375

¹ Enligt artikel 49 & 50 i EG-fördraget. Ingår under år 2004 i utfallet för konventionsvård med drygt 9 miljoner kronor.

² På grund av avrundningar summerar delsummorna inte alltid upp till det totala beloppet.

³ Fakturaunderlag avseende pensionärsvård kontrolleras alltid av Försäkringskassans utlandskontor innan en utbetalning godkänns, därav uppstår utgifter för pensionärsvård främst under den senare delen av varje kalenderår. Även utbetalningar för turistvård görs främst under andra halvåret.

Konventionsvård

Utfallet för årets nio första månader ligger i nivå med den månadsfördelade prognosen. Inga justeringar har därför gjorts i prognosen för åren 2005–2009.

Turistvård

Kostnadsprognosen för turistvård delas upp i två delar. Vårdkostnaden för turister som söker vård i de 10 nya EU-länderna (medlemmar från och med 1 maj 2004) beräknas främst baserat på historiska uppgifter om vårdmönster samt de nya EU-ländernas ekonomiska förhållanden. För övriga EU/EES-länder samt Schweiz antas antalet turister bli konstant de kommande åren och kostnaden anpassas därför endast till den beräknade inflationen.

Efter det att en fordring avseende ett kalenderhalvår gjorts gällande ska utbetalning ske under det följande kalenderhalvåret. De flesta länder skickar en stor sändning med fakturor per halvår. Därtill kan det komma några ytterligare mindre sändningar. Ibland kan det emellertid gå flera år mellan faktureringsstillfällena. De olika sändningarna innehåller också ofta räkningar avseende flera vårdår.

Prognosen för år 2005 är sänkt med cirka 3 miljoner kronor jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Främst beroende på valutaförändringar samt uppdaterade beräkningar avseende de nya EU-länderna.

För åren 2006–2008 finns flera osäkerhetsmoment. Främst är det nedanstående länder som tillsammans med de 10 nya EU-länderna bidrar till osäkerheten:

- Portugal och Grekland – har endast inkommit med sporadiska fakturor avseende mindre belopp. Det är som större fakturor kommer in från dessa länder kommer utgiften för turistvården att öka.
- Italien – inkommer med stora fakturor (cirka 5–10 miljoner kronor per tillfälle). Det kan dock dröja flera år mellan varje fakturatillfälle.
- Tyskland – inkommer med flera stora fakturor varje år (cirka 15–25 miljoner kronor per år). Fördelningen mellan halvåren varierar dock, vilket innebär att de årliga utgifterna också varierar.

Pensionärsvård

Kostnadsprognosen för pensionärsvård delas upp i två delar. Vårdkostnaden för pensionärer bosatta i de 10 nya EU-länderna (medlemmar från och med 1 maj 2004) beräknas främst baserat på historiska uppgifter om vårdmönster samt de nya EU-ländernas ekonomiska förhållanden. För övriga EU-länder grundar sig kostnaden för pensionärsvård ett givet år på antalet bosättningsmånader för svenska pensionärer i ett visst land multiplicerat med ett landsspecifikt schablonbelopp.

Efter det att en fordring avseende ett kalenderår gjorts gällande ska utbetalning ske under det följande kalenderhalvåret. Generellt antas en utbetalning per land och år i prognosen. Det finns dock flera moment i den administrativa hanteringen som kan påverka utbetalningstakten. Ibland dröjer det flera år innan en faktura avseende skuldmånader kommer in till Försäkringskassan, trots att ett schablonbelopp finns fastställt. En utbetalning kan också försenas om ett schablonbelopp inte blir godkänt av Revisionskommittén (kommitté knuten till Europeiska kommissionens administrativa kommission för social trygghet för migrerande arbetare) som planerat. Det händer även att fakturor avseende skuldmånader för flera år inkommer samtidigt till Försäkringskassan, vilket (givet att det finns fastställda schablonbelopp) tillfälligt ökar utgiften för pensionärsvård.

Prognosen för 2005 är i stort sätt oförändrad jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Förändringarna jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning avseende åren 2006–2008 beror främst på att Frankrike fastställt sitt schablonbelopp för år 2002 samt att Tyskland har inkommit med fakturor avseende skuldmånader för år 2002 och 2003. Samtliga planerade utbetalningar avseende pensionärsvård för år 2005 redovisas i tabellen nedan.

För de tio nya EU-länderna beräknas de första utbetalningarna ske först från och med 2007, eftersom schablonbeloppen för dessa länder måste hinna fastställas innan någon utbetalning kan göras. För Lettland beslutades dock ett första schablonbelopp avseende 2004 vid Revisionskommitténs möte i Bryssel den 27–29 juni 2005. Detta innebär att en utbetalning till Lettland kan komma att ske tidigast år 2006 (givet att det inkommer en faktura från Lettland avseende skuldmånader).

Kostnad för pensionärsvård i miljoner kronor. De skuggade fälten avser beräknade kostnader, medan fetmarkerade belopp avser planerade utbetalningar under 2005. Övriga fält (ej skuggade eller fetmarkerade) avser i huvudsak redan gjorda utbetalningar.

	Vårdår ¹						
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
<i>Belgien</i>	1,9	1,9	2,1	2,4	2,3	2,6	2,7
<i>Frankrike</i>	20,9	21,4	23,9	25,6	32,0	37,8	42,8
<i>Grekland</i>	5,3	6,8	6,4	7,8	8,1	8,5	8,9
<i>Italien²</i>	1,0	1,1	1,2	1,4	1,5	1,5	1,6
<i>Nederländerna</i>	1,1	1,2	1,5	1,9	2,0	2,2	2,3
<i>Portugal</i>	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8
<i>Schweiz³</i>	–	–	–	–	0,0	0,3	0,4
<i>Spanien</i>	28,9	33,5	36,3	28,9 ⁴	47,1	52,0	54,1⁵
<i>Storbritannien</i>	3,4 ⁶	3,2	3,2	3,7	4,1	4,3	4,5
<i>Tyskland</i>	14,2	15,3	17,1	18,2	18,0	16,5	17,2
<i>De 10 nya EU-länderna (1/5 -04)</i>	–	–	–	–	–	–	1,6

¹ De flesta länderna skickar in en stor sändning och flera små kompletterande sändningar med fakturor avseende ett vårdår. De angivna beloppen kan därför komma att förändras om ytterligare kompletteringar inkommer till Försäkringskassan.

² Den senast gjorda utbetalningen till Italien avsåg vårdår 2000. Schablonbelopp finns fastställt även för år 2001, men fakturor avseende skuldmånader väntas inkomma först under hösten. En utbetalning avseende vårdår 2001 kommer därför tidigast att göras under år 2006.

³ Genom ett särskilt avtal gäller EU:s regler avseende sjukvård som lämnas i andra länder även Schweiz från och med 1 juni 2002.

⁴ Vid Försäkringskassans kontroll upptäcktes att kraven från Spanien var för höga. En nedskrivning gjordes därför på cirka 12 miljoner kronor avseende fakturor från flera år bakåt i tiden.

⁵ Enligt avtal med Spanien från 1 januari 2005 kommer 90 procent av kostnaden avseende år 2004 (baserat på 2003 års schablonbelopp) att betalas ut under år 2005, det vill säga cirka 46,6 miljoner kronor.

⁶ Utbetalningen till Storbritannien avseende 1998 var cirka 900 000 kronor för hög på grund av ett felaktigt schablonbelopp.

Antalet svenska pensionärer bosatta i ett annat EU-land eller Schweiz, vilka Sverige betalar schablonbelopp för, har sedan 1994 ökat med 250–600 personer per år (för svenska pensionärer bosatta i Norden, Österrike, Luxemburg eller Irland betalar Sverige inte schablonbelopp). Med de pensionärer som förväntas bosätta sig i de 10 nya EU-länderna kommer troligtvis antalet pensionärer, som Sverige betalar schablonbelopp för, att öka i en högre takt de närmaste åren. I tabell 3 nedan visas antalet E121:or som utfärdats av Försäkringskassan (EU-blankett som svenska pensionärer använder vid registrering i annat EU-land eller Schweiz och som används för beräkning av skuldmånader vid fakturering avseende pensionärsvård) samt ökningen uppdelat per land.

Översikt över antalet pensionärer bosatta i ett annat EU-land (exklusive Norden, Österrike, Irland, Luxemburg och de 10 länder som blev medlemmar den 1 maj 2004) eller Schweiz och som Sverige årligen betalar schablonbelopp för (baserat på utfärdade E121-blanketter).

	Utfärdade E121 per år													Utfärdade E121 per land	Avslutade E121 per land	Aktuellt antal E121 per land
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005 ¹				
<i>Belgien</i>	66	7	4	8	15	5	7	10	3	13	18	7	163	45	118	
<i>Frankrike</i>	659	57	73	92	79	64	85	98	159	138	150	88	1 742	338	1 404	
<i>Grekland</i>	707	107	164	170	159	203	220	175	122	130	111	77	2 345	271	2 074	
<i>Italien</i>	78	2	6	15	3	10	5	9	6	16	19	7	176	32	144	
<i>Nederländerna</i>	35	4	4	7	6	1	7	2	11	2	3	4	86	21	65	
<i>Portugal</i>	136	5	9	11	15	16	19	12	9	15	14	13	274	71	203	
<i>Schweiz</i>	–	–	–	–	–	–	–	–	3	19	6	2	30	2	28	
<i>Spanien</i>	1 539	151	246	267	251	258	289	349	298	318	299	210	4 475	1 262	3 213	
<i>Storbritannien</i>	115	8	0	2	24	5	4	7	7	8	6	6	192	51	141	
<i>Tyskland</i>	407	50	77	66	49	60	68	83	71	68	61	36	1 096	224	872	
Summa	3 742	391	583	638	601	622	704	745	689	727	687	450	10 579	2 317	8 262	

	Avslutade E121 per år													Avslutade E121, totalt
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005 ¹		
Summa	59	58	71	58	91	102	161	327	442	359	425	164	2 317	

	Nettoökning av antal E121 per år													Aktuellt antal E121, totalt
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005 ¹		
Summa	3 683	333	512	580	510	520	543	418	247	368	262	286	8 262	

¹ Avser perioden 1 januari till och med 30 september 2005.

Sjukvårdstjänster

Utfallet för årets sex första månader ligger i nivå med den månadsfördelade prognosen för 2005. Prognosen har därför endast justeras för åren 2005–2008 med hänsyn till uppdaterade uppgifter om inflationen inom EU.

Intresset ökar dock för möjligheten att söka vård i EU/EES-länderna. Försäkringskassan har under året tydliggjort informationen till allmänheten om möjligheten att söka ersättning i efterhand för sjukvårdstjänster, vilket kan komma att öka intresset ytterligare. Ett fortsatt ökat intresse kan komma att öka prognoserna för 2006–2008.

Socialdepartementet utreder för närvarande möjligheterna till en nationell lagstiftning som kan begränsa möjligheten att söka ersättning i efterhand för sjukvårdstjänster. En sådan lagstiftning skulle kunna bli aktuell tidigast under 2006.

16:7 Bilstöd till handikappade

Anslagsöversikt. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	-6 130	341 000 ¹	334 870	346 000	-5 000	-11 130
2006	-11 130	256 000 ²	244 870	270 000	-14 000 ³	-25 130 ⁴
2007	-	-	-	256 000	-	-
2008	-	-	-	259 000	-	-
2009	-	-	-	264 000	-	-

¹ Inklusive av riksdagen beslutade anslag på tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Enligt förslag i budgetpropositionen.

³ Försäkringskassans beräkning av överskridandet i förhållande till medelsbehovet år 2006.

⁴ Av dessa 25 miljoner kronor kan 12 miljoner inte betalas ut om inte anslaget höjs. Utbetalningarna förskjuts då till 2007.

Med stöd av förordningen (1997:707) om Ändring i förordningen (1988:890) om Bilstöd till handikappade kommer samtliga bilstödsutbetalningar att stoppas, detta beräknas ske i månadsskiftet november december 2005. Då bedöms tillgängliga medel, inklusive anslagskredit och förslag på tilläggsbudget, vara förbrukade. I samband med budgetpropositionen för 2006 föreslogs en tilläggsbudget på 20 miljoner kronor. Utbetalningar som inte ryms inom ramen för tillgängliga medel inklusive anslagskredit får som följd av förordningen vänta till år 2006.

Anslagsbelastningen för 2005 beräknas till 346 miljoner kronor vilket är 12 miljoner kronor lägre (-3,4 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Sänkningen är en direkt följd av att tillgängliga medel, inklusive anslagskredit och förslag på tilläggsbudget, beräknas vara slut i månadsskiftet november december. Utgifterna beräknas bli 5 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och 11 miljoner kronor högre än tillgängliga medel.

Medelsbehovet för 2006 beräknas bli 270 miljoner kronor, vilket är 19 miljoner kronor högre (+7,6 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. I regeringens budgetproposition föreslås anslagsbeloppet för 2006 till 256 miljoner kronor. Medelsbehovet beräknas således bli 14 miljoner kronor högre än det föreslagna anslagsbeloppet och 25 miljoner kronor högre än tillgängliga medel. Om anslagskrediten antas till 5 procent av anslaget, innebär det att medelsbehovet överskrider anslagskrediten med 12 miljoner kronor. Vid denna anslagsnivå beräknas tillgängliga medel inklusive anslagskredit vara förbrukade i början av december år 2006.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2005	2006	2007	2008
Föregående prognos	358 000	251 000	251 000	252 000
Överföring till/från andra anslagsposter	–	–	–	–
Ändrade makroekonomiska antaganden	–	–	–	–
Volym- och strukturförändringar	+4 000	+3 000	+5 000	+7 000
Regeländringar som ej beaktats tidigare	–	–	–	–
Övrigt	–16 000	+16 000	0	0
Ny prognos	346 000	270 000	256 000	259 000

Volym- och strukturförändringar

Ökningen för 2005 beror till största delen på att antalet utbetalda grundbidrag beräknas bli fler än vad som antogs i föregående anslagsuppföljning. För åren 2006–2008 är orsaken till höjningen att ökningen av medelbeloppet för anpassning inte längre antas rätta sig efter KPI, utan ökningen beräknas följa ett geometriskt medelvärde ($\sqrt[10]{anp_{04}/anp_{03} * \dots * anp_{95}/anp_{94}}$) av ökningen de senaste 10 åren.

Övrigt

Med stöd av förordningen (1997:707) om Ändring i förordningen (1988:890) om Bilstöd till handikappande kommer samtliga bilstödsutbetalningar att stoppas, detta beräknas ske i månadsskiftet november december 2005. Då bedöms tillgängliga medel, inklusive anslagskredit och förslag på tilläggsbudget, vara förbrukade. Utbetalningar som inte ryms inom ramen för tillgängliga medel inklusive anslagskredit får som följd av förordningen vänta till år 2006.

Analys

I beräkningarna för anpassningsbidraget har hittills KPI använts för att bedöma ökningen av medelbeloppet, detta har sällan stämt och oftast bidragit till en underskattning av bidragets storlek. Mellan åren 1999 och 2004 ökade medelbeloppet för anpassning med i snitt (geometriskt medel) 3,6 procent samtidigt låg KPI mellan 0,5 och 2,6 procent. En orsak till den kraftigare ökningen kan vara att bilarna blir alltmer avancerade och kräver mer specialverktyg och specialkunskap. Detta bidrar till att kostnaden för anpassning ökar mer än kostnader i övrigt. Medelbeloppet för anpassning beräknas bli drygt 16 procent högre 2005 jämfört med 2004. Ökningen kan bara delvis förklaras av att vissa utgifter som tidigare registrerats under posten övrigt numera bokförs under anpassning. Prognosen för 2006 har gjorts med hänsyn till utvecklingen både 2004 och 2005. Därför finns en viss risk för underskattning om trenden från 2005 med en kraftig ökning håller i sig.

16:8 Kostnader för statlig assistansersättning

Anslagsöversikt. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	-54 902	11 551 000	11 496 098	11 449 000	+102 000	+47 098
2006	0	12 947 000 ¹	12 947 000	12 983 000	-36 000	-36 000
2007	-	-	-	14 509 000	-	-
2008	-	-	-	16 056 000	-	-
2009	-	-	-	17 640 000	-	-

¹ Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 beräknas till 11 449 miljoner kronor, vilket är 30 miljoner kronor lägre (-0,3 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 102 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och 47 miljoner kronor lägre än tillgängliga medel.

Anslagsbelastningen för 2006 beräknas bli 12 983 miljoner kronor, vilket är 7 miljoner kronor lägre (-0,1 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 36 miljoner kronor högre än i budgetpropositionen föreslaget anslagsbelopp och 36 miljoner kronor högre än tillgängliga medel.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2005	2006	2007	2008
Föregående prognos	11 479 000	12 990 000	14 505 000	16 046 000
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	+1 000	+24 000	+39 000	+48 000
Regeländringar som ej beaktats tidigare	-	-	-	-
Övrigt	-31 000	-31 000	-35 000	-38 000
Ny prognos	11 449 000	12 983 000	14 509 000	16 056 000

Volym- och strukturförändringar

Antalet brukare beräknas bli fler medan antalet beviljade timmar per brukare bedöms bli färre än i föregående anslagsuppföljning. Sammantaget innebär dessa förändringar en ökning av utgifterna som tilltar med åren.

Övrigt

Den justering av nyttjandegraden som gjordes i föregående prognos har ändrats tillbaka till tidigare lägre nivå. För att öka tydligheten har förändringen av nyttjandegraden denna gång redovisats under övrigt och inte under volym- och strukturförändringar.

Analys

Storleken på anslaget beror förutom timersättningen till största delen på utvecklingen av antalet brukare och deras beviljade timmar. Antalet brukare

beräknas för år 2005 bli i snitt 13 080 individer per månad, detta är en ökning från år 2004 med 810 personer. År 2006 bedöms antalet ha ökat till i genomsnitt drygt 13 800 individer per månad och år 2009 till runt 15 500. Det genomsnittliga antal timmar en brukare beviljas beräknas för år 2005 bli knappt 436 timmar per månad. Jämfört med år 2004 är det en ökning med cirka 12 timmar per månad. För år 2006 antas timmarna öka till knappt 450 per månad och för år 2009 till runt 500. För beräkning av hur många timmar staten ska finansiera subtraheras exemplen ovan med 86,7 timmar per månad, detta för att kommunerna finansierar de första 20 timmarna per vecka.

Prognoserna baseras på registrerade beslut. På grund av att brukarna av olika anledningar inte nyttjar sina beviljade timmar 100 procentigt, används en faktor (nyttjandegrad) som justerar för detta. En anledning till undernyttjande kan vara att brukaren under en tidsperiod vistas på en institution som finansieras av staten. Under en sådan tidsperioden har brukaren inte rätt att få assistansersättning och följaktligen räknas den tiden av, oftast två månader senare vid en maskinell avräkning. Retroaktiva utbetalningar är en faktor som höjer nyttjandegraden. Även om nyttjandegraden står för en liten del av prognosen får en mindre ändring ett relativt stort utslag, till exempel för år 2005 medför en ändring av nyttjandegraden från 99,0 till 99,1 procent en ökning av utgifterna för staten med ungefär 11 miljoner kronor.

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp

19:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.

Anslagsöversikt. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	-1 013 302	41 365 263	40 351 961	38 991 500	+2 373 763	+1 360 461
2006	-220 730	38 281 056 ¹	38 060 326	34 274 974	+4 006 082	+3 785 352
2007	-	-	-	30 140 501	-	-
2008	-	-	-	28 434 099	-	-
2009	-	-	-	26 940 628	-	-

¹ Enligt förslag i budgetpropositionen.

Ett flertal av anslagen inom ohälsområdet har starka samband vilket har beaktats i prognoserna. Den totala anslagsbelastningen år 2005 för sjukpenning, rehabiliteringspenning samt aktivitets- och sjukersättning inklusive statlig ålderspensionsavgift beräknas bli 107 692 miljoner kronor, vilket är 518 miljoner kronor högre än utfallet för år 2004.

Prognosen är 1 105 miljoner kronor lägre (-1,0 %) än i föregående anslagsuppföljning.

För innevarande år har i denna prognosomgång anslagsposten 19:1.21 Sjukpenning sänkts med 682 miljoner kronor. Anslagsposterna 19:2.5 Aktivitets- och sjukersättning och 19:1.19 Rehabiliteringspenning har sänkts med 350 respektive 74 miljoner kronor.

19:1.21 Sjukpenning

Översikt av anslagspost. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	-1 012 645	33 102 224	32 089 579	32 308 843	793 381	-219 264
2006	-219 264	31 698 416 ¹	31 479 152	28 085 030	3 613 386	3 394 122
2007	-	-	-	25 475 051	-	-
2008	-	-	-	23 726 163	-	-
2009	-	-	-	22 755 750	-	-

¹ Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 beräknas till 32 309 miljoner kronor, vilket är 682 miljoner kronor lägre (-2,1 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 793 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och 219 miljoner kronor högre än tillgängliga medel.

Anslagsbelastningen för 2006 beräknas bli 28 085 miljoner kronor, vilket är 950 miljoner kronor lägre (-3,3 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 3 613 miljoner kronor lägre än i budgetpropositionen föreslaget anslagsbelopp och 3 394 miljoner kronor lägre än tillgängliga medel.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2005	2006	2007	2008
Föregående prognos	32 990 579	29 035 175	25 975 173	24 310 318
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-680 260	-948 694	-494 501	-603 682
Regeländringar som ej beaktats tidigare	-	-	-	-
Övrigt	-1 477	-1 451	-5 621	+19 527
Ny prognos	32 308 842	28 085 030	25 475 051	23 726 163

Volym- och strukturförändringar

Förändringarna i prognosmodellerna och förbättringen vad gäller kvaliteten hos indata har lett till nya prognoser för antalet utbetalda nettodagar och medelersättningen per dag. Någon särredovisning av löneutvecklingens effekt under Ändrade makroekonomiska antaganden blir därför inte aktuell.

Övrigt

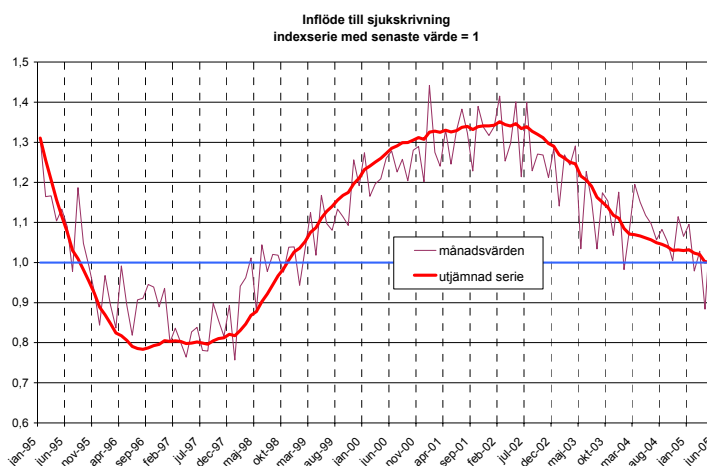
Här syns resterande effekter av den modellförändring och den förbättring av kvaliteten på indata som gjorts sedan föregående prognos.

Analys

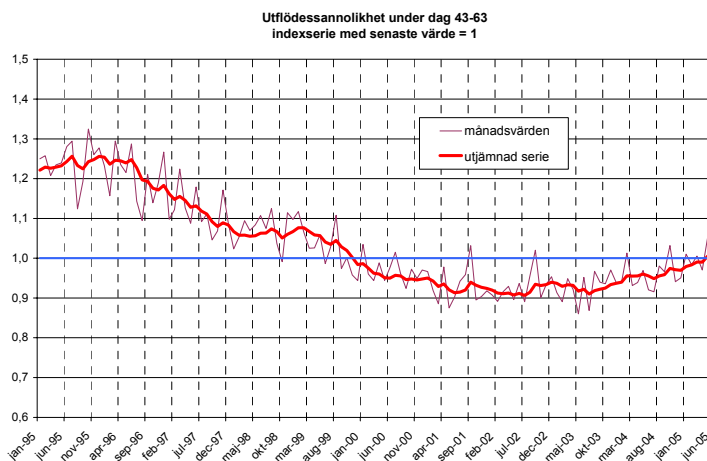
Utvecklingen av sjukskrivningarnas volym och varaktighet

Prognosen på utgifterna för sjukskrivning är starkt beroende av antalet utbetalda nettodagar. Dessa är i sin tur en funktion av hur många sjukfall som startar och utflödessannolikheterna vid olika fallängder. Data som tagits fram som underlag till en ny stock-flödesmodell (se bilaga 4) illustrerar tydligt hur dessa variabler förändrats över tiden.

För inflödet till sjukfall finns det en variation mellan näraliggande månader, men framför allt tydliga förändringar över längre tid. Av diagrammet framgår att trendvärdet på inflödet nu är tillbaka på den nivå som gällde hösten 1998. Som högst var det mer än 30 procent högre än nu. Förändringarna i inflödet är en viktig del av förklaringen till de ökade sjukskrivningskostnaderna under slutet av 1990-talet.

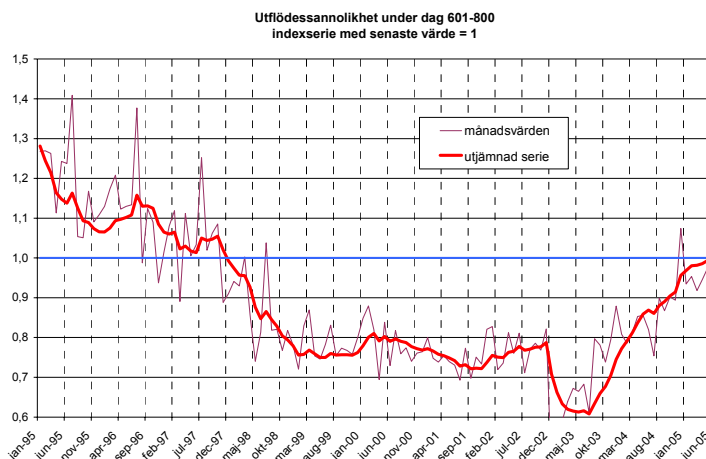

Utflödessannolikheten tidigt i sjukfallet minskade med början under hösten 1996 och var som lägst under 2002 då antalet sjukskrivna kulminerade. Därefter har utträdes-sannolikheten ökat och är nu tillbaka till den nivå som gällde under hösten 1999.

För sjukfall som blivit närmare 1 år finns ett motsvarande mönster, bara ännu mer accentuerat. Utflödessannolikheten var som lägst under 2002, kring 30 procent lägre än vad den är nu. I dessa fallängder är övergång till aktivitets- och sjukersättning (SA) vanlig eftersom den försäkrade ofta uppfyller villkoren för dessa förmåner. SA ersatte sjukbidrag/förtidspension vid årsskiftet 2002/2003. Det förklarar ökningen av utflödessannolikheten under hösten 2002. Den minskning som därefter inträffade i början av 2003 har bland annat sin grund i tekniska problem i introduktionen av det nya IT-stödet för SA.

Samma effekter kring införandet av SA är tydliga för ännu längre sjukfall. Av vidstående diagram framgår också att utträdessannolikheten för dessa sjukfall är påtagligt ökad. Situationen nu är tillbaka till ungefär de förhållanden som gällde kring årsskiftet 1997/98.

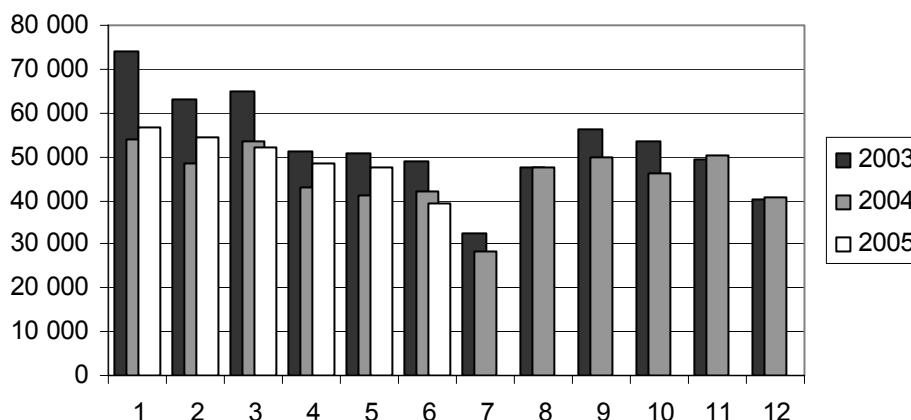

Sammantaget framträder en bild där situationen vad gäller sjukskrivningarna är på väg att hamna på den nivå som gällde före uppgången under slutet av 1990-talet. Rådande trend indikerar dessutom att förbättringspotentialen inte uttömd. Föreliggande prognos visar därför på fortsatta minskningar av utgifterna om än i en efterhand avtagande takt.

Inflöde

Inflödet av nya sjukfall är en viktig variabel att följa då den påtagligt påverkar antalet utbetalda dagar och därmed utgiften. För att den pågående minskningen av pågående sjukfall, utbetalda nettodagar och utgifterna ska kunna bedömas vara uthållig krävs att minskningen av inflödet fortgår.

Månadsvis inflöde av nya sjukfall

Som framgår av diagrammet ovan är inflödet av nya sjukfall under 2005 högre än under 2004. Den jämförelse som bör göras är dock med år 2003 eftersom det även då, under första halvåret, gällde 2 sjuklöneveckor. Inflödet visar alltså en tydlig fortsatt minskning.

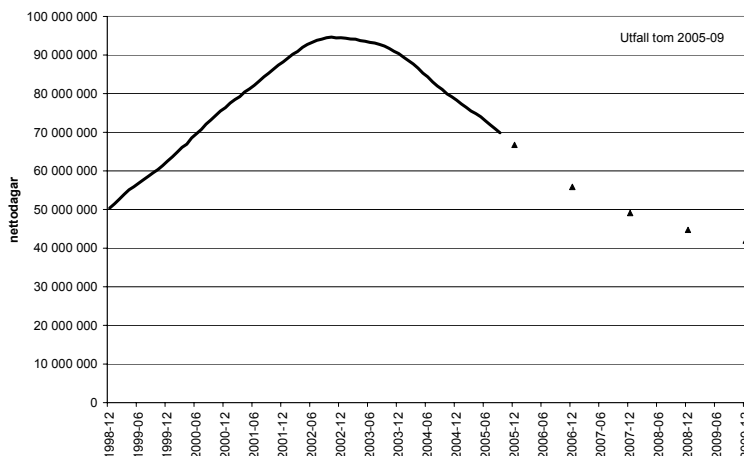
Pågående sjukfall

Minskningen av de pågående sjukfallen har fortsatt och särskilt gäller det de längre sjukfallen.

Utbetalda nettodagar

Månadsutfallen pekar på att minskningen av antalet nettodagar är uthållig.

Utbetalda nettodagar sjukpenning (utfall och prognos)

Samverkansmedel

I det pågående arbetet med att nå halveringsmålet får högst fem procent av sjukpenninganslaget användas för att finansiera insatser i samverkan mellan försäkringskassans länsorganisationer, länsarbetsnämnderna, kommunerna och hälso- och sjukvården. Målet är att förkorta sjukskrivningstiden, vilket görs genom att underlätta samverkan kring särskilt utsatta grupper av sjukskrivna och öka antalet som får rehabilitering.

Försäkringskassan bedömer att effekterna av dessa samordningsaktiviteter nu finns i tidsserierna varför ingen förändring av kalkylmodellernas resultat behöver göras.

Antal nettodagar

Antalet nettodagar, en viktig utgångspunkt för prognosen, framkommer ur den nya prognosmodellen, se nedan. Rimligheten i modellresultatet avstäms mot pågående processer i verksamheten. Några explicita korrigeringar av modellresultaten görs inte i denna prognos då modellen bedöms redan ha fångat förändringssignalerna i den pågående utvecklingen.

Prognostiserad utgift

Tabellen nedan visar hur den slutliga prognosen beror av nettodagarna, medelersättningen och utgiften för samverkansmedel.

Utgiftsprognoser för sjukpenning, utfall 2004 och prognoser 2005–2009 i 1000-tal kronor

	Utfall 2004	Prognos				
		2005	2006	2007	2008	2009
antal nettodagar	78 321 288	66 757 640	55 867 780	49 101 966	44 713 569	41 952 028
medelersättning (kr)	449	471	483	494	505	517
exkl. samverkansmedel (tkr)	35 127 111	31 468 088	26 976 711	24 261 953	22 596 346	21 672 143
samverkansmedel (tkr)	816 807	840 754	1 108 319	1 213 098	1 129 817	1 083 607
Utgift 19.1.21 Sjukpenning (tkr)	35 943 918	32 308 843	28 085 030	25 475 051	23 726 163	22 755 750

Förändring av prognosmodell

Som utgångspunkt för prognosen har redan tidigare använts en kombination av en Arima- och en Varmax-modell. Den huvudsakliga skillnaden mellan modellerna har gällt hur de uppfångat och framskrivit tidiga förändringar. Varmax är i det avseendet känsligare än Arima eftersom Varmax utnyttjar information om hur de utbetalda nettodagarna fördelar sig vad avser när i sjukfallet de utbetalas.

Styrkan hos Varmax är samtidigt dess Akilleshäla. Kvaliteten i indata är avgörande för modellens svar. Sedan föregående prognosomgång har indatakvaliteten kunnat höjas. Körningar på de båda modellerna har därefter visat alltmer samstämmiga resultat för tämligen långa prognoshorisonter. En rimlig tolkning av denna samstämmighet är att pågående processer är stabila och etablerade i verksamheten.

Dock har det visat sig att såväl Arima som Varmax drar ut en linjär trend. Det leder till orimliga resultat redan inom den aktuella prognoshorisonten. En satsning har därför gjorts för att utveckla dämpade modeller med Arima-respektive Varmax-ansats. Dämpningsparametern har utformats så att den minimerar prognosfelet vid körning på historiskt material.

De dämpade Arima- och Varmax-modellerna har använts i denna prognos. Utvecklingsarbetet kommer att fortsätta med utvärdering, dokumentation och designen av dämpningen.

Utfallen från de båda dämpade modellerna visar nära överensstämmelse. I prognosen har medelvärdet av utfallen använts, vilket innebär att de båda modeller tilldelats samma vikt.

Utvecklingen av prognosmodellen och kvalitetshöjningen av indata har lett till påtagliga justeringar av prognosen för innevarande år. Detta gäller såväl

sjukpenning som rehabiliteringspenning på grund av det nära sambandet mellan dessa förmåner.

19:1.18 Statlig ålderspensionsavgift för sjukpenning

Översikt av anslagspost. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Anslag (= tillgängliga medel = anslagsbelastning)	Preliminär avgift	Reglering, avser förhållandena tre år tidigare	Prognostiserad avgift för respektive år
2005	3 388 432 ¹	3 261 476 ¹	+126 956 ¹	3 131 075
2006	3 124 434 ²	3 255 982 ²	-131 548	2 670 694
2007	1 788 043	–	-613 891	2 401 933
2008	2 099 873	–	-137 165	2 237 038
2009	1 524 430	–	-621 112	2 145 542

¹ Fastställt av riksdag eller regering.

² Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 har fastställts till 3 388 miljoner kronor. I anslagsbelastningen ingår ett regleringsbelopp för år 2002 om 127 miljoner kronor och en preliminär avgift för år 2005 om 3 261 miljoner kronor. Prognostiserad avgift för 2005 är 3 131 miljoner kronor. Differensen mellan preliminär och slutlig avgift kommer att regleras 2009.

Anslagsbelastningen för 2006 prognostiseras till 3 124 miljoner kronor. I anslagsbelastningen ingår ett regleringsbelopp för år 2003 om -132 miljoner kronor och en prognostiserad avgift för år 2006 om 2 671 miljoner kronor.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2006	2007	2008
Föregående prognos för anslagsposten	2 629 972	1 835 204	2 207 590
Överföring till/från andra anslagsposter	–	–	–
Ändrade makroekonomiska antaganden	–	–	–
Volym- och strukturförändringar	-90 629	-90 687	-89 804
Regeländringar som ej beaktats tidigare	–	–	–
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år tidigare	–	–	–
Övrigt	-197	-139	-1 021
Ny utgiftsprognos för anslagsposten	2 539 146	1 788 043	2 099 873
Differens mot förslag i budgetpropositionen	+585 288		
Förslag till anslagsbelastning i budgetpropositionen	3 124 434		

Volym- och strukturförändringar

Då ändrade volym- och strukturförändringar har skett för anslagspost 19:1.21 Sjukpenning påverkas även denna anslagspost av detta.

Övrigt

Då ändringar gjorts under rubriken Övrigt i avvikelseanalysen för anslagspost 19:1.21 Sjukpenning påverkas även denna anslagspost av detta.

19:1.19 Rehabiliteringspenning

Översikt av anslagspost. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	0	3 480 209	3 480 209	2 009 861	+1 470 348	+1 470 348
2006	0	2 198 336 ¹	2 198 336	1 805 289	+393 047	+393 047
2007	–	–	–	1 648 738	–	–
2008	–	–	–	1 545 994	–	–
2009	–	–	–	1 489 102	–	–

¹ Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 beräknas till 2 010 miljoner kronor, vilket är 74 miljoner kronor lägre (–3,5 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 1 470 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och 1 470 miljoner kronor lägre än tillgängliga medel.

Anslagsbelastningen för 2006 beräknas bli 1 805 miljoner kronor, vilket är 14 miljoner kronor lägre (–0,8 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 393 miljoner kronor lägre än i budgetpropositionen föreslaget anslagsbelopp och 393 miljoner kronor lägre än tillgängliga medel.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2005	2006	2007	2008
Föregående prognos	2 083 535	1 819 611	1 617 855	1 517 806
Överföring till/från andra anslagsposter	–	–	–	–
Ändrade makroekonomiska antaganden	–	–	–	–
Volym- och strukturförändringar	–29 000	+27 652	+73 323	+92 428
Regeländringar som ej beaktats tidigare	–	–	–	–
Övrigt	–44 674	–42 066	–43 011	–64 915
Ny prognos	2 009 861	1 805 289	1 648 739	1 545 994

Volym- och strukturförändringar

Förändringarna i prognosmodellen har lett till nya prognoser för antalet utbetalda nettodagar och medelersättningen per dag.

Övrigt

Här syns resterande effekter av den modellförändring som gjorts sedan föregående prognos.

Analys

Trots ett stort antal sjukfall där rehabiliteringspotentialen inte är uttömd minskar utnyttjandet av rehabiliteringspenning i ungefär samma takt som sjukpenningen. Dock är det viktigt att uppmärksamma att inte alla insatser vad gäller arbetslivsinriktad rehabilitering medför att den försäkrade får just rehabiliteringspenning.

Införandet av den särskilda sjukförsäkringsavgiften förväntades öka utnyttjandet av rehabiliteringspenningen. Någon sådan effekt är inte synlig i utfallet för förmånen.

Förändring av prognosmodell

Den nya prognosmodellen för sjukpenning innebär även ett byte av modell för rehabiliteringspenningen. Redan tidigare knöts denna prognos till sjukpenningen. Numera är den bästa beskrivningen att prognosmodellen egentligen arbetar med sjukskrivning som därefter delas upp i sjukpenning och rehabiliteringspenning. Beräkningen av andelen som hänförs till rehabiliteringspenning baseras på den historiska utvecklingen.

19:1.17 Statlig ålderspensionsavgift för rehabiliteringspenning

Översikt av anslagspost. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Anslag (= tillgängliga medel = anslagsbelastning)	Preliminär avgift	Reglering, avser förhållandena tre år tidigare	Prognostiserad avgift för respektive år
2005	343 165 ¹	355 329 ¹	-12 164 ¹	199 981
2006	236 926 ²	230 505 ²	+6 421	178 724
2007	163 620	–	+395	163 225
2008	-10 353	–	-163 406	153 053
2009	92 471	–	-54 951	147 421

¹ Fastställd av riksdag eller regering.

² Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 har fastställts till 343 miljoner kronor. I anslagsbelastningen ingår ett regleringsbelopp för år 2002 om -12 miljoner kronor och en preliminär avgift för år 2005 om 355 miljoner kronor. Prognostiserad avgift för 2005 är 200 miljoner kronor. Differensen mellan preliminär och slutlig avgift kommer att regleras 2009.

Anslagsbelastningen för 2006 prognostiseras till 237 miljoner kronor. I anslagsbelastningen ingår ett regleringsbelopp för år 2003 om 6 miljoner kronor och en prognostiserad avgift för år 2006 om 179 miljoner kronor.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2006	2007	2008
Föregående prognos för anslagsposten	186 563	160 563	-5 892
Överföring till/från andra anslagsposter	–	–	–
Ändrade makroekonomiska antaganden	–	–	–
Volym- och strukturförändringar	-558	-5 865	-10 790
Regeländringar som ej beaktats tidigare	–	–	–
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år tidigare	–	–	–
Övrigt	-860	+8 923	+6 329
Ny utgiftsprognos för anslagsposten	185 145	163 620	-10 353
Differens mot förslag i budgetpropositionen	-51 781		
Förslag till anslagsbelastning i budgetpropositionen	236 926		

Volym- och strukturförändringar

Då ändrade volym- och strukturförändringar har skett för anslagspost 19:1.19 Rehabiliteringspenning påverkas även denna anslagspost av detta.

Övrigt

Då ändringar gjorts under rubriken Övrigt i avvikelseanalysen för anslagspost 19:1.19 Rehabiliteringspenning påverkas även denna anslagspost av detta.

19:1.15 Närståendepenning
Översikt av anslagspost. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	0	72 354	72 354	73 820	-1 466	-1 466
2006	-1 466	79 567 ¹	78 101	79 918	-351	-1 817
2007	–	–	–	85 839	–	–
2008	–	–	–	91 870	–	–
2009	–	–	–	98 090	–	–

¹ Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 beräknas till 74 miljoner kronor, vilket är 0,2 miljoner kronor lägre (-0,3 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 1 miljon kronor högre än anslagsbeloppet och 1 miljon kronor högre än tillgängliga medel.

Anslagsbelastningen för 2006 beräknas bli 80 miljoner kronor, vilket är 0,4 miljoner kronor lägre (0,4 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 0,4 miljoner kronor högre än i budgetpropositionen föreslaget anslagsbelopp och 2 miljoner kronor högre än tillgängliga medel.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2005	2006	2007	2008
Föregående prognos	74 031	79 567	85 047	90 706
Överföring till/från andra anslagsposter	–	–	–	–
Ändrade makroekonomiska antaganden	–	–	–	–
Volym- och strukturförändringar	–	–	–	–
Regeländringar som ej beaktats tidigare	–	–	–	–
Övrigt	–216	+331	+787	+1 156
Ny prognos	73 820	79 918	85 839	91 870

Övrigt

Justeringar av prognosmodellen har medfört marginella justeringar jämfört med föregående prognos.

Analys

Närståendepenning är en ersättning för det inkomstbortfall som uppstår vid vård av en närstående person som är livshotande sjuk. Ersättningsnivån är densamma som för sjukpenning. Antalet ersättningsdagar som kan utbetalas för vård av en person kan inte, annat än undantagsvis, överstiga 60.

Med dessa restriktioner är det naturligt att denna förmån inte är stor vare sig i personer som fått ersättning eller vad gäller utgiften. Pågående diskussioner om att vidga innebörden av 'påtagligt hot mot den sjukes liv' kan komma att leda till ett ökat utnyttjande och därmed ökade utgifter. Skulle målgruppen för denna förmån vidgas skulle det kunna innebära stora förändringar relativt sett, men fortfarande skulle det gälla för sjukförsäkringen små belopp. Helt i enlighet med praxis beaktas i denna prognos inte sådana eventuella framtida förändringar.

19:1.16 Statlig ålderspensionsavgift för närståendepenning
Översikt av anslagspost. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Anslag (= tillgängliga medel = anslagsbelastning)	Preliminär avgift	Reglering, avser förhållandena tre år tidigare	Prognostiserad avgift för respektive år
2005	7 379 ¹	7 387 ¹	–8 ¹	7 345
2006	7 877 ²	8 313 ²	–436	7 912
2007	7 709	–	–789	8 498
2008	9 051	–	–45	9 095
2009	9 285	–	–426	9 711

¹ Fastställd av riksdag eller regering.

² Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 har fastställts till 7 miljoner kronor. I anslagsbelastningen ingår ett regleringsbelopp för år 2002 om 0 miljoner kronor och en preliminär avgift för år 2005 om 7 miljoner kronor. Prognostiserad avgift för 2005 är 7 miljoner kronor. Differensen mellan preliminär och slutlig avgift kommer att regleras 2009.

Anslagsbelastningen för 2006 prognostiseras till 8 miljoner kronor. I anslagsbelastningen ingår ett regleringsbelopp för år 2003 om 0,4 miljoner kronor och en prognostiserad avgift för år 2006 om 8 miljoner kronor.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2006	2007	2008
Föregående prognos för anslagsposten	7 441	7 631	8 957
Överföring till/från andra anslagsposter	–	–	–
Ändrade makroekonomiska antaganden	–	–	–
Volym- och strukturförändringar	–	–	–
Regeländringar som ej beaktats tidigare	–	–	–
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år tidigare	–	–	–
Övrigt	+35	+78	93
Ny utgiftsprognos för anslagsposten	7 476	7 709	9 051
Differens mot förslag i budgetpropositionen	–401		
Förslag till anslagsbelastning i budgetpropositionen	7 877		

Övrigt

Då ändringar gjorts under rubriken Övrigt i avvikelseanalysen för anslagspost 19:1.15 Närstående penning påverkas även denna anslagspost av detta.

19:1.20 Köp av arbetslivsinriktade rehabiliteringstjänster m.m.
Översikt av anslagspost. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	–657	971 500	970 843	860 000	+111 500	+110 843
2006	0	935 500 ¹	935 500	935 500	0	0
2007	–	–	–	971 500	–	–
2008	–	–	–	971 500	–	–
2009	–	–	–	971 500	–	–

¹ Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 beräknas till 860 miljoner kronor, vilket är 111 miljoner kronor lägre (–11,4 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 112 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och 111 miljoner kronor lägre än tillgängliga medel.

Anslagsbelastningen för 2006 beräknas bli 936 miljoner kronor, vilket är 36 miljoner kronor lägre (–3,7 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 0 miljoner kronor högre än i budgetpropositionen föreslaget anslagsbelopp och 0 miljoner kronor högre än tillgängliga medel.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2005	2006	2007	2008
Föregående prognos	970 843	971 500	971 500	971 500
Överföring till/från andra anslagsposter	–	–	–	–
Ändrade makroekonomiska antaganden	–	–	–	–
Volym- och strukturförändringar	–110 843	–36 000	0	0
Regeländringar som ej beaktats tidigare	–	–	–	–
Övrigt	–	–	–	–
Ny prognos	860 000	935 500	971 500	971 500

Volym- och strukturförändringar

Anslagsbelastningen bedöms bli mindre än vad som tidigare prognostiserats för innevarande år. Framgent bedöms anslagsbelastningen vara densamma som tillgängliga medel.

Analys

Försäkringskassan har möjligheter att köpa tjänster för att stödja den arbetslivsinriktade rehabiliteringen. Grovt sett handlar det om insatser för den försäkrade (exempelvis utbildningar) och utredningar av extern part för att finna lösningar i svåra ärenden.

Förväntningarna på dessa medel är stora. De år Försäkringskassan inte förmått att förbruka tillgängliga medel har uppmärksamheten varit stor. Det saknas inte sjukfall som borde bli föremål för insatser. Ett viktigt villkor för att ett pågående sjukfall ska kunna vara just pågående, även sedan den medicinska rehabiliteringen är avslutad, är att rehabiliteringspotentialen inte är uttömd. Därmed framstår det som otillfredsställande att dessa medel kan förbli outnyttjade. Brist på administrativa resurser är en orsak som ofta framhävs.

Den samlade bedömningen från länsorganisationerna är att medlen för 2005 inte kommer att kunna förbrukas. Med så kort tid kvar av innevarande år finns det ingen grund att ifrågasätta den bedömningen. För kommande år har dock prognosen lagts så att den överensstämmer med tillgängliga medel.

19:2 Aktivitets- och sjukersättningar m.m.
Anslagsöversikt. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	–1 086	73 534 667	73 533 581	73 497 385	+37 282	+36 196
2006	–98 186	75 989 830 ¹	75 891 644	74 810 149	+1 179 681	+1 081 495
2007	–	–	–	76 324 111	–	–
2008	–	–	–	77 389 995	–	–
2009	–	–	–	77 840 720	–	–

¹ Enligt förslag i budgetpropositionen.

Från och med år 2005 ingår i denna förmån även bostadstillägg som betalas till personer med aktivitets- och sjukersättning vilket tidigare redovisades på anslag 20:3 Bostadstillägg till pensionärer. På grund av denna förändring har utgifterna för anslagspost 19:2 från och med år 2005 justerats upp med i storleksordningen 4 miljarder kronor.

Ett flertal av anslagen inom ohälsområdet har starka samband vilket har beaktats i prognoserna. Den totala anslagsbelastningen år 2005 för sjukpenning, rehabiliteringspenning samt aktivitets- och sjukersättning inklusive statlig ålderspensionsavgift beräknas bli 107 692 miljoner kronor, vilket är 518 miljoner kronor högre än utfallet för år 2004.

Prognosen är 1 105 miljoner kronor lägre (-1,0 %) än i föregående anslagsuppföljning.

För innevarande år har i denna prognosomgång anslagsposten 19:1.21 Sjukpenning sänkts med 682 miljoner kronor. Anslagsposterna 19:2.5 Aktivitets- och sjukersättning och 19:1.19 Rehabiliteringspenning har sänkts med 350 respektive 74 miljoner kronor.

19:2.5 Aktivitets- och sjukersättningar

Översikt av anslagspost. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	0	56 935 960	56 935 960	56 801 578	+134 382	+134 382
2006	0	59 249 877 ¹	59 249 877	58 135 734	+1 114 143	+1 114 143
2007	–	–	–	59 013 128	–	–
2008	–	–	–	59 778 194	–	–
2009	–	–	–	60 402 570	–	–

¹ Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 beräknas till 56 802 miljoner kronor, vilket är 350 miljoner kronor lägre (-0,6%) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 134 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och 134 miljoner kronor lägre än tillgängliga medel.

Anslagsbelastningen för 2006 beräknas bli 58 136 miljoner kronor, vilket är 1 139 miljoner kronor lägre (-1,9%) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 1 114 miljoner kronor lägre än i budgetpropositionen föreslaget anslagsbelopp och 1 114 miljoner kronor lägre än tillgängliga medel.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2005	2006	2007	2008
Föregående prognos	57 151 602	59 274 674	60 419 517	61 772 409
Överföring till/från andra anslagsposter	–	–	–	–
Ändrade makroekonomiska antaganden	0	0	+302 098	+302 806
Volym- och strukturförändringar	–350 023	–1 138 940	–1 708 487	–2 297 021
Regeländringar som ej beaktats tidigare	–	–	–	–
Övrigt	–	–	–	–
Ny prognos	56 801 578	58 135 734	59 013 128	59 778 194

Ändrade makroekonomiska antaganden

I KI:s senaste prognos höjdes prisbasbeloppet för åren 2007–2008 jämfört med föregående prognos. Detta verkar höjande på medelersättningen uttryckt i kronor. Prisbasbelopp är höjt 2007 och 2008 med 200 kronor.

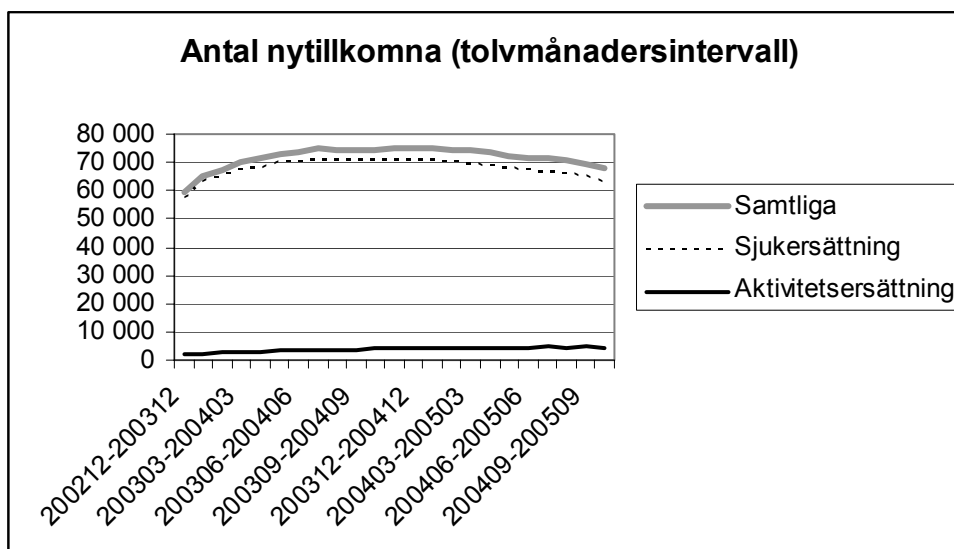
Volym- och strukturförändringar

Medelantalet personer med SA bedöms bli 0,4 procent färre innevarande år än vad som antogs i tidigare prognosomgång. Denna minskning bedöms sedan accelerera till 3,3 procent år 2008. Medelantalet personer med aktivitets- och sjukersättning har justerats ned för hela perioden. Denna nedjustering balanseras något av en svag uppjustering av de personer som bedöms få aktivitetsersättning.

Den genomsnittliga ersättningen uttryckt i prisbasbelopp har sänkts något för hela prognosperioden avseende aktivitetsersättning. För sjukersättningen har en svag nedjustering skett innevarande år. Dock ligger den genomsnittliga ersättningen för följande år på samma nivå som i föregående prognos.

Analys
Inflöde:

Antalet sjukpenningfall överstigande ett år samvarierar starkt med inflödet till aktivitets- och sjukersättning. Kvoten av dessa två variabler är i det närmaste konstant. Eftersom antalet långa sjukpenningfall nu stadigt minskar är det naturligt att även inflödet till aktivitets- och sjukersättning gör det samma.

Antalet nytilkomna med aktivitets- och sjukersättning har stadigt sjunkit under hela 2005. Det kan även skönjas en viss acceleration i denna minskning. Under perioden oktober 2004 till och med oktober 2005 tillkom 67 731, vilket är ett lägre antal än vad som låg till grund för prognosen över antalet nytilkomna i föregående anslagsuppföljning. Det prognostiserade antalet nytilkomna har därför justerats ned innevarande år.

En närmare analys av 12-månadersinflödet ger att aktivitetsersättningens andel av det totala inflödet i oktober 2005 var 6,2 procent vilket är en ökning med 3,4 procentenheter jämfört med december 2003. Inflödet av andelen tillfälliga ersättningar ökar också. I oktober 2005 utgjorde de 55 procent av totalantalet motsvarande värde i december 2003 var 51 procent. Det kan också skönjas en tendens att kvinnornas andel av inflödet minskar

Utflödet:

Under perioden oktober 2004 till och med oktober 2005 skedde ett utflöde från aktivitets- och sjukersättning om drygt 44 000 personer vilket motsvarar 12-månadersvärdet vid förra prognosomgången. Utflödet bedöms trots det öka för hela prognosperioden. Detta är ett resultat av en närmare analys av antalet personer med tillfällig aktivitets- och sjukersättning och om dessa personer får en ny ersättning vid den föregående ersättningens utgång. Då kan en tendens till ökad andel som ej får en ny ersättning ses. Detta är nu inbegripet i prognosen.

Bestånd:

Medelantalet personer som får aktivitets- och sjukersättning bedöms fortsätta öka fram till och med år 2007 för att sedan börja avta. År 2005 bedöms antalet personer som har aktivitets- och sjukersättning uppgå till 550 300, motsvarande antal för år 2006 är 560 200. För åren 2007, 2008 respektive 2008 prognostiseras antalet personer med aktivitets- och sjukersättning till 562 800, 560 100 respektive 553 700.

I uppdraget att halvera sjukfrånvaron har regeringen givit en restriktion avseende inströmningen till aktivitets- och sjukersättning. I genomsnitt per 12-månadersperiod under tiden januari 2003–juni 2008 får inflödet inte överstiga den inströmning som skedde under kalenderåret 2002, dvs. omkring 64 000 personer. I föreliggande prognos förväntas inflödet ligga inom denna restriktion.

En stor andel av de personer vars föräldrar tidigare erhållit vårdbidrag beviljas aktivitetsersättning vid 19 års ålder. Innan det reformerade systemet trädde i kraft i januari 2003 skedde denna övergång vid 16 års ålder. På grund av denna ändrade åldersgräns är inflödet till aktivitetsersättning för närvarande ovanligt lågt. Inflödet bedöms gradvis öka till och med år 2007.

19:2.8 Statlig ålderspensionsavgift för aktivitets- och sjukersättningar

Översikt av anslagspost. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Anslag (= tillgängliga medel = anslagsbelastning)	Preliminär avgift	Reglering, avser förhållandena tre år tidigare	Prognostiserad avgift för respektive år
2005	12 839 807 ¹	12 595 010 ¹	+244 797 ¹	12 667 948
2006	12 655 407 ²	13 202 424 ²	-547 017	12 965 493
2007	13 157 876	–	-3 294	13 161 170
2008	13 408 517	–	+76 721	13 331 796
2009	13 219 612	–	-251 433	13 471 045

¹ Fastställd av riksdag eller regering.

² Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 har fastställts till 12 840 miljoner kronor. I anslagsbelastningen ingår ett regleringsbelopp för år 2002 om 245 miljoner kronor och en preliminär avgift för år 2005 om 12 595 miljoner kronor. Prognostiserad avgift för 2005 är 12 668 miljoner kronor. Differensen mellan preliminär och slutlig avgift kommer att regleras 2008.

Anslagsbelastningen för 2006 prognostiseras till 12 655 miljoner kronor. I anslagsbelastningen ingår ett regleringsbelopp för år 2003 om -547 miljoner kronor och en preliminär avgift för år 2006 om 13 202 miljoner kronor. Differensen mellan preliminär och slutlig avgift kommer att regleras 2009.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2006	2007	2008
Föregående prognos för anslagsposten	12 655 407	13 454 124	13 900 685
Överföring till/från andra anslagsposter	–	–	–
Ändrade makroekonomiska antaganden	0	+63 635	+74 732
Volym- och strukturförändringar	–236 932	–359 884	–566 900
Regeländringar som ej beaktats tidigare	–	–	–
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år tidigare	–	–	–
Övrigt	–	–	–
Ny utgiftsprognos för anslagsposten	12 418 475	13 157 876	13 408 517
Differens mot förslag i budgetpropositionen	–236 931		
Förslag till anslagsbelastning i budgetpropositionen	12 655 407		

Ändrade makroekonomiska antaganden

Eftersom ändrade makroekonomiska antaganden gäller för anslagspost 19:2.5 aktivitets- och sjukersättningar påverkas även ålderspensionsavgiften för förmånen. Utöver detta så har räntan för statsskuldsväxlarna (6 mån) prognostiserats bli högre än vad som tidigare bedömts. Detta höjer denna prognos dock tre år senare på grund av regleringsförfarandet.

Volym- och strukturförändringar

Eftersom ändrade volym- och strukturförändringar gäller för anslagspost 19:2.5 aktivitets- och sjukersättningar påverkas även ålderspensionsavgiften för förmånen.

19:2.7 Kostnader för vissa personer med aktivitets- och sjukersättning

Översikt av anslagspost. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	–1 086	17 900	16 814	24 000	–6 100	–7 186
2006	–7 186	27 946 ¹	20 760	25 008	+2 938	–4 248
2007	–	–	–	26 108	–	–
2008	–	–	–	27 283	–	–
2009	–	–	–	28 538	–	–

¹ Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 beräknas till 24 miljoner kronor, vilket överensstämmer med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 6 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och 7 miljoner kronor högre än tillgängliga medel, vilket innebär att anslagskrediten överskrids med 6,3 miljoner kronor. Försäkringskassan föreslår därför utökad anslagskredit för 2005 med 6,3 miljoner kronor.

Anslagsbelastningen för 2006 beräknas bli 25 miljoner kronor, vilket är 8 000 kronor högre (+0,03 %) än prognosen i föregående anslagsuppfölj-

ning. Utgifterna beräknas bli 3 miljoner kronor högre än i budgetpropositionen föreslaget anslagsbelopp och 4 miljoner kronor högre än tillgängliga medel.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2005	2006	2007	2008
Föregående prognos	24 000	25 008	26 058	27 179
Överföring till/från andra anslagsposter	–	–	–	–
Ändrade makroekonomiska antaganden	0	0	+50	+104
Volym- och strukturförändringar	–	–	–	–
Regeländringar som ej beaktats tidigare	–	–	–	–
Övrigt	–	–	–	–
Ny prognos	24 000	25 008	26 108	27 283

Ändrade makroekonomiska antaganden

I KI:s senaste prognos höjdes timlöneökningen för åren 2007–2008.

Analys

Prognoserna för åren 2007–2008 har höjts då hänsyn tagits till KI:s senaste timlöneprognoser. Ojämn anslagsbelastning över året samt skiftande faktureringsrutiner gör dock att denna prognos är behäftad med stor osäkerhet. Tiden från januari till och med september 2005 belastades anslaget med 10,9 miljoner kronor.

19:2.6 Bostadstillägg till personer med aktivitets- eller sjukersättning

Översikt av anslagspost. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	–	3 741 000	3 741 000	3 832 000	–91 000	–91 000
2006	–91 000	4 056 600 ¹	3 965 600	3 994 000	+62 600	–28 400
2007	–	–	–	4 127 000	–	–
2008	–	–	–	4 176 000	–	–
2009	–	–	–	4 190 000	–	–

¹ Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsposten är ny från 2005. Tidigare redovisades utgiften under anslaget 20:3 Bostadstillägg till pensionärer.

Anslagsbelastningen för 2005 beräknas till 3 832 miljoner kronor, vilket är 30 miljoner kronor lägre (–0,8 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 91 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och tillgängliga medel.

Anslagsbelastningen för 2006 beräknas bli 3 994 miljoner kronor, vilket är 63 miljoner kronor lägre (–1,6 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning.

följning. Utgifterna beräknas bli 63 miljoner kronor lägre än i budgetpropositionen föreslaget anslagsbelopp men 28 miljoner kronor högre än tillgängliga medel.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2005	2006	2007	2008
Föregående prognos	3 862 000	4 057 000	4 220 000	4 290 000
Överföring till/från andra anslagsposter	–	–	–	–
Ändrade makroekonomiska antaganden	–	+15 000	+7 000	+8 000
Volym- och strukturförändringar	–5 000	–39 000	–62 000	–84 000
Regeländringar som ej beaktats tidigare	–	–	–	–
Retroaktiva utbetalningar	–25 000	–39 000	–38 000	–38 000
Ny prognos	3 832 000	3 994 000	4 127 000	4 176 000

Ändrade makroekonomiska antaganden

Prisbasbelopp och bostadskostnad är de makroekonomiska variabler som används i prognosmodellen. Utgiftsprognosen är höjd på grund av att prognosen för förändringen av bostadskostnaderna är höjd. Utgiftsökningen motverkas för 2007 och 2008 av höjt prisbasbelopp.

Volym- och strukturförändringar

Antalet förmånstagare har sänkts jämfört med föregående anslagsuppföljning.

Retroaktiva utbetalningar

De retroaktiva utbetalningarna beräknas bli lägre.

Analys

Det totala antalet personer med aktivitets- eller sjukersättning för 2005 har inte ökat i den takt som antogs vid föregående anslagsuppföljning. Detta gäller även antal personer med bostadstillägg som har aktivitets- eller sjukersättning. Antalet förmånstagare beräknas därför bli lägre för åren 2005–2008.

Ny utbetalningsstatistik visar att de retroaktiva utbetalningarna är något lägre än vad som antogs i föregående anslagsuppföljning. Den avtagande antalsutvecklingen bidrar även till att de retroaktiva utbetalningarna beräknas bli något lägre.

KI:s prognos för förändring av boendekostnadsindex avseende bostads- och hyresrätter för 2006 har höjts från +2,1 till +2,5 procent. Utgiftsprognosen för 2006 har därför höjts med 15 miljoner kronor.

Prisbasbeloppet har höjts för åren 2007–2008 jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Aktivitets- och sjukersättning påverkas av prisbasbeloppet och den inkomst som används vid beräkningen av bostads-

tillägg höjs därmed. Detta har en sänkande effekt på utgiftsprognosen för 2007 och 2008.

En beräkning har gjorts i en mikrosimuleringsmodell för hur förändrat prisbasbelopp och förändrad bostadskostnad påverkar bostadstillägget. Antal förmånstagare har av den anledningen sänkts något för åren 2006–2008.

19:3 Handikappersättningar

Anslagsöversikt. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	-15 959	1 203 000	1 187 041	1 175 000	+28 000	+12 041
2006	0	1 177 000 ¹	1 177 000	1 176 000	+1 000	+1 000
2007	–	–	–	1 197 000	–	–
2008	–	–	–	1 234 000	–	–
2009	–	–	–	1 275 000	–	–

¹ Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 beräknas till 1 175 miljoner kronor, vilket är 9 miljoner kronor lägre (–0,8 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning.

Utgifterna beräknas bli 28 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och 12 miljoner kronor lägre än tillgängliga medel.

Anslagsbelastningen för 2006 beräknas bli 1 176 miljoner kronor vilket är 4 miljoner kronor lägre (–0,3 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning.

Utgifterna beräknas bli 1 miljon kronor lägre än i budgetpropositionen föreslaget anslagsbelopp och 1 miljon kronor lägre än tillgängliga medel.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2005	2006	2007	2008
Föregående prognos	1 184 000	1 180 000	1 195 000	1 230 000
Överföring till/från andra anslagsposter	–	–	–	–
Ändrade makroekonomiska antaganden	0	0	+6 000	+6 000
Volym- och strukturförändringar	–9 000	–4 000	–4 000	–2 000
Regeländringar som ej beaktats tidigare	–	–	–	–
Övrigt	–	–	–	–
Ny prognos	1 175 000	1 176 000	1 197 000	1 234 000

Ändrade makroekonomiska antaganden

Prisbasbeloppen för år 2007 och 2008 antas nu bli 200 kronor högre än i föregående prognos.

Volym- och strukturförändringar

Antalsprognosen har justerats marginellt jämfört med prognosen i augusti. Antalet handikappersättningar beräknas nu bli något färre under hela perioden. Det är främst antalet med den mellersta ersättningsnivån som antas bli lägre.

Påslaget för retroaktiva utbetalningar antas bli 5,4 procent för hela 2005 och 5 procent under resten av prognosperioden. Detta är en sänkning för år 2005 jämfört med prognosen i augusti.

Analys*Antal handikappersättningar*

Med anledning av att den nedre åldersgränsen för handikappersättningar höjdes den 1 januari 2003 beräknas antalet handikappersättningar i stort sett vara konstant under åren 2004–2006. Från och med år 2007 beräknas antalet däremot åter öka i samma takt som tidigare.

Förskjutningen av andelen handikappersättningar från den högsta till den lägsta nivån beräknas fortsätta i något snabbare takt än tidigare. Antalet med den lägsta nivån, 36 procent, beräknas öka från knappt 36 900 i december 2005 till 39 200 i december 2009. Antalet med 53 procent förväntas öka från 10 650 till 11 100 under samma period. Antalet handikappersättningar med den högsta nivån, 69 procent, antas däremot minska från 13 500 till 13 050.

Retroaktiva utbetalningar

Retroaktiva utbetalningar om mellan 5 och 12 miljoner kronor görs varje månad. I anslagsuppföljningen i maj 2005 redogjordes för vilka utgifter som ingår i dessa.

Summan av de retroaktiva utbetalningarna under 2004 motsvarade ett påslag om drygt 8 procent på de ordinarie månadsutbetalningarna. Under de tre första kvartalen 2005 har de retroaktiva utbetalningarna motsvarat ett påslag om cirka 5,5 procent.

Regeländring den 1 juli 2004

Regeländringen den 1 juli 2004 om begränsningar i retroaktivtiden (från längst två år till längst sex månader före ansökningsmånaden) beräknas ge vissa utgiftsminskningar. Minskningen av retroaktivutbetalningarna under 2004 och under det första halvåret 2005 antas till stor del bero på regeländringen. Utgiftsminskningen har uppskattats till 10 miljoner kronor under hösten 2004, till 30 miljoner kronor under 2005 och till drygt 40 miljoner kronor per år under resten av prognosperioden.

19:4 Arbetsskadeersättningar m.m.

Anslagsöversikt. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	0	6 362 059	6 362 059	6 177 284	+184 775	+184 775
2006	0	6 439 916 ¹	6 439 916	6 384 550	+55 366	+55 366
2007	–	–	–	6 737 940	–	–
2008	–	–	–	6 653 120	–	–
2009	–	–	–	6 832 830	–	–

¹ Enligt förslag i budgetpropositionen.

Från anslaget finansieras ersättningar enligt lagen om arbetsskadeförsäkring (LAF) och motsvarande äldre lagar, till exempel lagen om yrkesskadeförsäkring. Den förmån som dominerar utgifterna är egenlivräntor. Efterlevandelivräntor och i vissa fall sjukpenning och ersättning för tandvårdskostnader är exempel på andra förmåner inom arbetsskadeförsäkringen.

Från en egen anslagspost finansieras statliga ålderspensionsavgifter för bland annat egenlivräntor enligt LAF. Från anslagsposten Vissa övriga ålderspensionsavgifter finansieras ålderspensionsavgifter för egenlivräntor enligt LAF som enligt äldre regler finansieras av affärsverk och bolagiserade före detta affärsverk.

19:4.5 Arbetsskadelivränta

Översikt av anslagspost. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	0	5 971 975	5 971 975	5 787 200	+184 775	+184 775
2006	0	6 016 566 ¹	6 016 566	5 961 200	+55 366	+55 366
2007	–	–	–	6 230 000	–	–
2008	–	–	–	6 156 300	–	–
2009	–	–	–	6 303 700	–	–

¹ Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 beräknas till 5 787 miljoner kronor, vilket är 120 miljoner kronor lägre (–2,0 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 185 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tillgängliga medel.

Anslagsbelastningen för 2006 beräknas bli 5 961 miljoner kronor, vilket är 55 miljoner kronor lägre (–0,9 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 55 miljoner kronor lägre än i budgetpropositionen föreslaget anslagsbelopp och tillgängliga medel.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2005	2006	2007	2008
Föregående prognos	5 906 900	6 015 700	6 123 000	6 364 100
Överföring till/från andra anslagsposter	–	–	–	–
Ändrade makroekonomiska antaganden	–1 500	+500	+28 500	+11 700
Volym- och strukturförändringar	–118 200	–55 000	+78 500	–219 500
Regeländringar som ej beaktats tidigare	–	–	–	–
Övrigt	–	–	–	–
Ny prognos	5 787 200	5 961 200	6 230 000	6 156 300

Ändrade makroekonomiska antaganden

Arbetskadelivräntorna räknas om varje år med ett tal som påverkas av såväl inkomstindex som prisbasbeloppet. Yrkesskadelivräntorna påverkas av prisbasbeloppet medan en del mindre ersättningar påverkas av antagen timlöneutveckling. Nybeviljade livräntor påverkas av löneutvecklingen.

Volym- och strukturförändringar

Antalet nybeviljade livräntor beräknas bli lägre jämfört med föregående anslagsuppföljning. Det gäller dock inte år 2007 då antalet har höjts. Faktorn för retroaktiva utbetalningar beräknas bli lägre 2005 och 2008 men något högre 2006 och 2007 jämfört med föregående anslagsuppföljning. Det finns främst två skäl till förändringarna. Det ena skälet är att andelen bifall bland avslutade livränteärenden har tenderat att sjunka något mer än beräknat under 2005. Därför har prognosen över antalet nybeviljade livräntor sänkts något. Det andra skälet är att det i förra anslagsuppföljningen antogs att en kraftig rensning av de stora ärendebalanserna skulle inledas under 2005 och i övrigt utföras under 2006. Det antas nu att denna rensning förskjuts framåt i tiden på grund av omprioriteringar hos Försäkringskassan. Rensningen kommer i huvudsak att genomföras under 2006 och 2007.

Analys

Den 1 juli 2002 ändrades bevisreglerna vid prövning av arbetsskada. Regeländringen innebar att beviskravet sänktes. Detta har ännu inte haft någon synbar effekt på antalet livräntor som fortsätter att minska.

År 2003 genomfördes flera regeländringar för arbetsskadeförsäkringen. Exempelvis ändrades indexeringen av egenlivräntorna.

År 2006 ändras reglerna när livränteunderlag fastställs retroaktivt. Regeländringen beräknas medföra minskade utgifter.

De nya bevisreglerna och den ändrade indexeringen beräknas medföra ökade utgifter för arbetsskadeförsäkringen. Antalet arbetsskadeärenden kan förväntas öka kraftigt på sikt. Försäkringskassan bedömer dock att det dröjer ytterligare några år innan de ändrade bevisreglerna får påtaglig effekt på antalet livräntor. Antagandet grundar sig på att det ofta dröjer många år från det en arbetsskada visas tills dess en livränta börjar betalas ut. Flertalet livräntor beviljas fortfarande enligt äldre regler.

Försäkringskassan har stora balanser när det gäller arbetsskadeärenden. Det planeras flera åtgärder för att få ner dessa balanser. En rensning av ärenden har i viss mån påbörjats under 2005 men den kommer i huvudsak att genomföras under åren 2006 och 2007. Under hösten 2005 kommer Försäkringskassan främst att satsa på att avgöra ärenden med långa retroaktiviteter vilket innebär att antalet avgjorda ärenden inte kommer att öka så kraftigt.

Under år 2004 blev antalet nybeviljade livräntor färre än 2003 vilket bland annat berodde på att bifallsfrekvensen för arbetsskadeärenden sjönk från 51 procent år 2003 till 44 procent år 2004. En orsak till att bifallsfrekvensen sjönk är att ärenden från tiden före 1993, då bevisreglerna var mer generösa än nu, börjar bli alltmer ovanliga. Hittills under år 2005 har bifallsfrekvensen fortsatt att sjunka.

I prognosen antas att antalet nybeviljade livräntor börjar öka något under slutet av år 2005 men framför allt under åren 2006 och 2007. Under åren 2008–2009 beräknas antalet nybeviljade livräntor vara lägre än 2007 men högre än 2006. Det antas att bifallsfrekvensen då börjar öka på grund av att de nya beviljandereglerna från 2002 har börjat få effekt.

Medelbeloppet för utbetalda egenlivräntor beräknas öka ganska kraftigt på grund av indexeringsreglerna och samordningen med sjukersättning. Ökningen beräknas bli ungefär 3 procent per år 2005 och 2006, 4 procent 2007 och drygt 5 procent åren 2008–2009.

19:4.4 Statlig ålderspensionsavgift för arbetsskadelivränta

Översikt av anslagspost. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Anslag (= tillgängliga medel = anslagsbelastning)	Preliminär avgift	Reglering, avser förhållandena tre år tidigare	Prognostiserad avgift för respektive år
2005	382 466 ¹	489 450 ¹	-106 984 ¹	469 300
2006	419 610 ²	494 176 ²	-74 566	488 500
2007	505 500	–	-13 700	519 200
2008	494 300	–	-21 200	515 500
2009	526 800	–	-6 100	532 900

¹ Fastställd av riksdag eller regering.

² Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 har fastställts till 382,5 miljoner kronor. I anslagsbelastningen ingår ett regleringsbelopp för 2002 om -107,0 miljoner kronor och en preliminär avgift för 2005 om 489,5 miljoner kronor. Prognostiserad avgift för 2005 är 469,3 miljoner kronor. Differensen mellan preliminär och slutlig avgift kommer att regleras 2008.

Anslagsbelastningen för 2006 föreslås i budgetpropositionen till 419,6 miljoner kronor. I anslagsbelastningen ingår ett regleringsbelopp för 2003 om -74,6 miljoner kronor och en preliminär avgift för 2006 om 494,2 mil-

joner kronor. Prognostiserad avgift för 2006 är 488,5 miljoner kronor. Differensen mellan preliminär och slutlig avgift kommer att regleras 2009.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2006	2007	2008
Föregående prognos för anslagsposten	419 334	495 200	527 800
Överföring till/från andra anslagsposter	–	–	–
Ändrade makroekonomiska antaganden	0	+2 500	+700
Volym- och strukturförändringar	–5 400	+7 400	–22 100
Regeländringar som ej beaktats tidigare	–	–	–
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år tidigare	–	+400	–12 100
Övrigt	–	–	–
Ny utgiftsprognos för anslagsposten	413 934	505 500	494 300
Differens mot förslag i budgetpropositionen	–5 676	–	–
Förslag till anslagsbelastning i budgetpropositionen	419 610	–	–

Ändrade makroekonomiska antaganden

Den statliga ålderspensionsavgiften påverkas av inkomstindex, prisbasbeloppet, räntan på 6 månaders statskuldsväxlar och i liten utsträckning av antagen timlöneutveckling.

Volym- och strukturförändringar

Den statliga ålderspensionsavgiften påverkas av volym- och strukturförändringar för främst arbetsskadelivräntor.

19:4.6 Vissa övriga ålderspensionsavgifter

Översikt av anslagspost. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Anslag (= tillgängliga medel = anslagsbelastning)	Preliminär avgift	Reglering, avser förhållandena tre år tidigare	Prognostiserad avgift för respektive år
2005	7 618 ¹	3 100 ¹	+4 518 ¹	3 120
2006	3 740 ²	2 860 ²	+880	2 860
2007	2 440	–	–220	2 660
2008	2 520	–	+30	2 490
2009	2 330	–	0	2 330

¹ Fastställt av riksdag eller regering.

² Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 har fastställts till 7,6 miljoner kronor. I anslagsbelastningen ingår ett regleringsbelopp för 2002 om 4,5 miljoner kronor och en preliminär avgift för 2005 om 3,1 miljoner kronor. Prognostiserad avgift för 2005 är 3,1 miljoner kronor. Differensen mellan preliminär och slutlig avgift kommer att regleras 2008.

Anslagsbelastningen för 2006 föreslås i budgetpropositionen till 3,7 miljoner kronor. I anslagsbelastningen ingår ett regleringsbelopp för 2003 om 0,9 miljoner kronor och en preliminär avgift för 2006 om 2,9 miljoner kronor.

Prognostiserad avgift för 2006 är 2,9 miljoner kronor. Eventuell differens mellan preliminär och slutlig avgift kommer att regleras 2009.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2006	2007	2008
Föregående prognos för anslagsposten	3 740	2 430	2 510
Överföring till/från andra anslagsposter	–	–	–
Ändrade makroekonomiska antaganden	0	+10	+10
Volym- och strukturförändringar	0	0	0
Regeländringar som ej beaktats tidigare	–	–	–
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år tidigare	–	0	0
Övrigt	–	–	–
Ny utgiftsprognos för anslagsposten	3 740	2 440	2 520
Differens mot förslag i budgetpropositionen	0	–	–
Förslag till anslagsbelastning i budgetpropositionen	3 740	–	–

Ändrade makroekonomiska antaganden

Utgifterna för denna anslagspost påverkas av inkomstindex, prisbasbeloppet och räntan på 6 månaders statsskuldväxlar.

19:5 Ersättning för kroppsskador

Anslagsöversikt. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	0	61 675	61 675	59 275	+2 400	+2 400
2006	0	61 487 ¹	61 487	60 087	+1 400	+1 400
2007	–	–	–	61 820	–	–
2008	–	–	–	63 080	–	–
2009	–	–	–	64 700	–	–

¹ Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslaget finansierar ersättningar som betalas ut enligt lagen om statligt personskadeskydd (LSP) och motsvarande äldre regler. En del andra livräntor finansieras också från anslaget. Från en egen anslagspost finansieras statliga ålderspensionsavgifter för LSP-livräntor och LSP-sjukpenning.

19:5.3 Ersättning för kroppsskador

Översikt av anslagspost. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	0	61 300	61 300	58 900	+2 400	+2 400
2006	0	60 500 ¹	60 500	59 100	+1 400	+1 400
2007	–	–	–	59 800	–	–
2008	–	–	–	61 000	–	–
2009	–	–	–	62 400	–	–

¹ Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 beräknas till 58,9 miljoner kronor, vilket är 1,4 miljoner kronor lägre (–2,3 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 2,4 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tillgängliga medel.

Anslagsbelastningen för 2006 beräknas bli 59,1 miljoner kronor, vilket är 1,4 miljoner kronor lägre (–2,3 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 1,4 miljoner kronor lägre än i budgetpropositionen föreslaget anslagsbelopp och tillgängliga medel.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2005	2006	2007	2008
Föregående prognos	60 300	60 500	60 900	62 000
Överföring till/från andra anslagsposter	–	–	–	–
Ändrade makroekonomiska antaganden	0	+100	+300	+400
Volym- och strukturförändringar	–1 400	–1 500	–1 400	–1 400
Regeländringar som ej beaktats tidigare	–	–	–	–
Övrigt	–	–	–	–
Ny prognos	58 900	59 100	59 800	61 000

Ändrade makroekonomiska antaganden

Utgifterna påverkas av prisbasbeloppet, inkomstindex och timlöneutvecklingen.

Volym- och strukturförändringar

Både antalet militärlivräntor enligt äldre regler och antalet LSP-livräntor beräknas bli färre jämfört med föregående anslagsuppföljning.

Analys

Antalet livräntor som ges ut enligt LSP är ungefär 150 och antalet militärlivräntor enligt äldre lagstiftning knappt 1 800.

Medelbeloppet för LSP-livräntorna är knappt 70 000 kronor per år medan medelbeloppet för militärlivräntorna är drygt 18 000 kronor per år.

Utgifterna för ersättningar som betalas ut enligt LSP beräknas öka på sikt medan utgifterna för livräntor enligt äldre lagstiftning beräknas minska. Utgifterna varierar dock ganska mycket mellan olika månader och år. En enda nybeviljad livränta med hög retroaktiv utbetalning kan höja anslagspostens utgiftsnivå med över en procent. Hittills under år 2005 har utgifterna varit oväntat låga, det gäller både LSP-livräntor och livräntor enligt äldre lagstiftning.

19:5.4 Statlig ålderspensionsavgift för ersättning för kroppsskador

Översikt av anslagspost. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Anslag (= tillgängliga medel = anslagsbelastning)	Preliminär avgift	Reglering, avser förhållandena tre år tidigare	Prognostiserad avgift för respektive år
2005	375 ¹	1 700 ¹	-1 325 ¹	1 640
2006	987 ²	1 810 ²	-823	1 770
2007	2 020	-	+80	1 940
2008	2 080	-	-60	2 140
2009	2 300	-	-40	2 340

¹ Fastställd av riksdag eller regering.

² Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 har fastställts till 0,4 miljoner kronor. I anslagsbelastningen ingår ett regleringsbelopp för 2002 om -1,3 miljoner kronor och en preliminär avgift för 2005 om 1,7 miljoner kronor. Prognostiserad avgift för 2005 är 1,6 miljoner kronor. Differensen mellan preliminär och slutlig avgift kommer att regleras 2008.

Anslagsbelastningen för 2006 föreslås i budgetpropositionen till 1,0 miljoner kronor. I anslagsbelastningen ingår ett regleringsbelopp för 2003 om -0,8 miljoner kronor och en preliminär avgift för 2006 om 1,8 miljoner kronor. Prognostiserad avgift för 2006 är knappt 1,8 miljoner kronor. Differensen mellan preliminär och slutlig avgift kommer att regleras 2009.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2006	2007	2008
Föregående prognos för anslagsposten	987	2 060	2 140
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	0	+10	+10
Volym- och strukturförändringar	-40	-50	-30
Regeländringar som ej beaktats tidigare	-	-	-
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år tidigare	0	0	-40
Övrigt	-	-	-
Ny utgiftsprognos för anslagsposten	947	2 020	2 080
Differens mot förslag i budgetpropositionen	-40	-	-
Förslag till anslagsbelastning i budgetpropositionen	987	-	-

Ändrade makroekonomiska antaganden

Anslagsbelastningen påverkas av prisbasbeloppet, inkomstindex, timlöneutvecklingen och räntan på 6 månaders statsskuldsväxlar.

Volym- och strukturförändringar

Antalet LSP-livräntor beräknas bli färre jämfört med föregående anslagsuppföljning.

19:6 Försäkringskassan, anslagspost 1

Anslagsöversikt. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	-2 522	7 237 614	7 235 092	7 228 000	9 614	7 092
2006	7 092	7 635 673 ¹	7 642 765	7 643 000	-7 327	-235
2007	-	-	-	7 600 000	-	-
2008	-	-	-	7 400 000	-	-
2009	-	-	-	7 400 000	-	-

¹ Enligt förslag i budgetpropositionen.

Ingående överföringsbelopp utgörs av summan av överföringsbelopp från de äldre anslagen 19:6 och 19:7, ap 1-4.

I det redovisade anslagsbeloppet 7 237 614 tkr ingår följande poster.

Medel enligt regleringsbrevet	7 116 442
Tilläggsbudget 1	28 852
Indragning av anslag beslut 2005-09-29	-180
Förslag till tilläggsbudget 2 (96 000-3 500)	92 500
Summa	7 237 614

Anslagsbelastningen för 2005 beräknas till 7 228 miljoner kronor, vilket är 11 miljoner kronor lägre (-0,1 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 10 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och 7 miljoner kronor lägre än tillgängliga medel.

Anslagsbelastningen för 2006 beräknas bli 7 643 miljoner kronor vilket är 243 miljoner kronor högre (+3,3 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning och 7 miljoner kronor högre än i budgetpropositionen föreslaget anslagsbelopp.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2005	2006	2007	2008
Föregående prognos	7 238 772	7 400 000	7 500 000	7 400 000
Överföring till/från andra anslagsposter	—	—	—	—
Ändrade makroekonomiska antaganden	—	—	—	—
Volym- och strukturförändringar	—	—	—	—
Regeländringar som ej beaktats tidigare	—	—	—	—
Övrigt	-10 772	+243 000	+100 000	—
Ny prognos	7 228 000	7 643 000	7 600 000	7 400 000

Analys 2005

För att hålla nere anslagsbelastningen så att de ekonomiska ramarna kan hållas har besparingsåtgärder varit nödvändiga såväl vid huvudkontoret som vid länsorganisationerna.

Vid huvudkontoret har besparingar jämfört med budget främst gjorts på Utvecklingsdivisionen (IT). Även kostnaderna för avskrivningar och räntor ser ut att bli lägre än budgeterat bl.a. beroende på att IT-leveranser förskjutits i tiden.

Besparingar har även gjorts genom neddragningar av informationsinsatser.

Utgifterna för lokalkostnader beräknas öka med ca 96 miljoner kronor till följd av att Statens Fastighetsverk fr.o.m. 2005 har övertagit de av försäkringskassorna tidigare ägda fastigheterna. Regeringen har i budgetpropositionen föreslagit att kompensation för dessa kostnader anvisas på tilläggsbudget.

Den redovisade prognosen är relativt osäker eftersom vissa delar är svåra att prognostisera. Detta gäller bl.a. kostnaderna för personalpensionerna för länsorganisationerna eftersom slutreglering kommer att ske först i december och under våren 2006.

P.g.a. att Försäkringskassan inte har någon anslagskredit har större besparingar än vad som är rationellt varit nödvändiga. Försäkringskassans nuvarande bedömning är att kostnaderna kommer att rymmas inom tillgängliga medel som en följd av de extra besparingar som gjorts. I sammanhanget kan noteras att genomströmningstiderna för bl.a. TFP försämrats.

I nedanstående tabell redovisas de prognostiserade utgifterna som beräknas belasta anslaget för 2005 fördelade på politikområden.

Politikområden	Prognos utgifter anslag	Andel, %
13 Hälsa- och sjukvårdspolitik	245 635	3,4
16 Handikappolitik	132 893	1,8
19 Ersättning vid arbetsförmåga	4 287 545	59,3
20 Ekonomisk äldrepolitik	565 463	7,8
21 Ekonomisk familjepolitik	1 795 543	24,8
Övriga områden	200 921	2,8
Summa totalt	7 228 000	100,0

Av det prognostiserad utfallet på 7 228 miljoner kronor avser 59,3 procent politikområdet Ersättning vid arbetsförmåga.

Analys 2006

Försäkringskassan skall under 2006 och 2007 omlokalisera över 500 årsarbeten. Enligt planeringen skall 376 årsarbeten flyttas till Östersund, 40 till Arvidsjaur, 105 till Gotland och 30 till Västervik. Vid omlokaliseringen till de aktuella orterna är det verksamhet från samtliga län som koncentreras.

Omlokaliseringen kommer innebära att stora resurser måste avsättas för omställningskostnader i form av nyetableringskostnader och avvecklingskostnader. Kostnaderna har tidigare beräknats till totalt 306 miljoner kronor för åren 2005–2008.

Även anslagsbelastningen 2005 har påverkats av nyetableringskostnader till följd av omlokaliseringar. För år 2005 har dessa kostnader beräknats till ca 32 miljoner kronor.

Försäkringskassan har som ett led i det förändringsarbete som påbörjats 2005 tagit fram en resurs och prioriteringsmodell för att myndigheten skall kunna planera och följa upp kommande effektiviseringar. Modellen används i budgetarbetet för 2006. Avsikten är att effektiviseringar vid utgången av år 2007 ska uppgå till 1 miljard kronor Bl. a. ska antalet årsarbeten vid huvudkontoret och länskontoren minska från 2 000 till 1 600.

De frigjorda resurser ska tillföras prioriterade områden. Resurser kommer bl.a. att avsättas för arbete med ärenden avseende sjuk- och aktivitetsersättning och arbetsskador.

En del av de frigjorda resurserna kommer att användas för att täcka omställningskostnaderna för omlokaliseringarna.

År 2006 beräknas 194 miljoner av frigjorda resurser satsas på prioriterade områden vid länsorganisationerna och 46 miljoner kronor beräknas omfördelas för att förbättra kundernas möjligheter att nå Försäkringskassan.

Anslagsbelastningen kommer även att öka 2006 p.g.a. förslaget i budgetpropositionen om att 150 miljoner kronor tillförs anslaget för att 300 arbetslösa akademiker ska kunna anställas.

Sammantaget beräknas således kostnadsnivån bli högre 2006 än 2005 trots att kraftiga effektiviseringar planeras.

Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

20:1 Garantipension till ålderspension

Anslagsöversikt. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	-282 258	22 541 203	22 258 945	22 452 000	+89 203	-193 055
2006	-193 055	21 564 000 ¹	21 370 945	21 485 000	+79 000	-114 055
2007	-	-	-	20 634 000	-	-
2008	-	-	-	20 018 000	-	-
2009	-	-	-	19 600 000	-	-

¹ Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 beräknas till 22 452 miljoner kronor, vilket är 4 miljoner kronor lägre än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Avvikelsen är mindre än 0,05 procent. Utgifterna beräknas bli 89 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet men 193 miljoner kronor högre än tillgängliga medel.

Anslagsbelastningen för 2006 beräknas bli 21 485 miljoner kronor, vilket är 93 miljoner kronor lägre (-0,4 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 79 miljoner kronor lägre än i budgetpropositionen föreslaget anslagsbelopp men 114 miljoner kronor högre än tillgängliga medel.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2005	2006	2007	2008
Föregående prognos	22 456 000	21 578 000	20 594 000	19 938 000
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-19 000	+52 000	+83 000
Volym- och strukturförändringar	-4 000	-74 000	-12 000	-3 000
Regeländringar som ej beaktats tidigare	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	22 452 000	21 485 000	20 634 000	20 018 000

Ändrade makroekonomiska antaganden

Utgifterna för garantipension påverkas främst av prisbasbeloppet men indirekt även av inkomstindex.

Volym- och strukturförändringar

Antalet garantipensioner till personer födda 1937 eller tidigare beräknas bli något färre än enligt föregående anslagsuppföljning medan antalet garantipensioner till personer födda 1938 eller senare beräknas bli något fler.

Analys

Antalet ålderspensionärer med garantipension är för närvarande drygt 840 000 varav 84 000 är födda 1938 eller senare. Medelbeloppet är 27 100 kronor per år för dem som är födda 1937 eller tidigare och 17 200 kronor per år för dem som är födda 1938 eller senare.

Utgifterna för garantipension beräknas minska varje år. Detta beror dels på att allt fler pensionärer kommer att vara berättigade till inkomstgrundad pension, dels på att genomsnittlig inkomstgrundad pension kommer att öka.

Antalet ålderspensionärer med garantipension beräknas minska med drygt 20 000 år 2005. Minskningstakten beräknas därefter avta eftersom det totala antalet ålderspensionärer beräknas bli fler.

Yngre pensionärer med garantipension har betydligt lägre genomsnittlig garantipension jämfört med äldre vilket medför att medelbeloppet för garantipension beräknas minska.

Utgiften för särskilt pensionstillägg beräknas bli drygt 17 miljoner kronor per år 2005–2009.

20:2 Efterlevandepensioner till vuxna

Anslagsöversikt. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	-320 119	15 734 000	15 413 881	15 877 000	-143 000	-463 119
2006	-463 119	15 902 000 ¹	15 438 881	15 944 000	-42 000	-505 119
2007	-	-	-	16 089 000	-	-
2008	-	-	-	16 218 000	-	-
2009	-	-	-	16 319 000	-	-

¹ Enligt förslag i budgetpropositionen.

Från anslaget finansieras änkepension, omställningspension, förlängd omställningspension och särskild efterlevandepension samt garantipensioner till dessa förmåner. Änkepension svarar för drygt 90 procent av utgifterna.

Anslagsbelastningen för 2005 beräknas till 15 877 miljoner kronor, vilket är 3 miljoner kronor högre än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Avvikelsen är mindre än 0,05 procent. Utgifterna beräknas bli 143 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och 463 miljoner kronor högre än tillgängliga medel.

Anslagsbelastningen för 2006 beräknas bli 15 944 miljoner kronor, vilket är 62 miljoner kronor högre (+0,4 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 42 miljoner kronor högre än i budgetpropositionen föreslaget anslagsbelopp och 505 miljoner kronor högre än tillgängliga medel.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2005	2006	2007	2008
Föregående prognos	15 874 000	15 882 000	15 913 000	16 071 000
Överföring till/från andra anslagsposter	–	–	–	–
Ändrade makroekonomiska antaganden	0	+27 000	+119 000	+79 000
Volym- och strukturförändringar	+3 000	+35 000	+57 000	+68 000
Regeländringar som ej beaktats tidigare	–	–	–	–
Övrigt	–	–	–	–
Ny prognos	15 877 000	15 944 000	16 089 000	16 218 000

Ändrade makroekonomiska antaganden

De inkomstgrundade efterlevandepensionerna påverkas främst av inkomstindex. Garantipensionerna påverkas främst av prisbasbeloppet men indirekt även av inkomstindex.

Volym- och strukturförändringar

Antalet änkepensioner beräknas bli något fler under åren 2005–2008 än enligt föregående anslagsuppföljning. Även medelbeloppet för änkepension har höjts något utöver indexuppräknningar. För omställningspension beräknas utgifterna bli något lägre 2005 än enligt föregående anslagsuppföljning. För kommande år har bara små förändringar gjorts för omställningspension.

Analys

Av anslagsbelastningen år 2005 beräknas 14 522 miljoner kronor avse inkomstgrundad änkepension och 767 miljoner kronor garantipension till änkepension. Utgifterna för omställningspension och förlängd omställningspension beräknas sammanlagt bli 585 miljoner kronor. Utgifterna för särskild efterlevandepension beräknas bli knappt 3 miljoner kronor.

Änkepensionssystemet avvecklas långsamt. Antalet änkepensioner minskar men medelbeloppet ökar.

Tiden med omställningspension har förlängts 2005 från 10 till 12 månader. Regeländringen beräknas höja anslagsbelastningen med knappt 10 miljoner kronor år 2005 och 60–70 miljoner kronor för åren därefter.

20:3 Bostadstillägg till pensionärer

Anslagsöversikt. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	-486 116	7 522 000	7 035 884	7 339 000	+183 000	-303 116
2006	-303 116	7 366 000 ¹	7 062 884	7 361 000	+5 000	-298 116
2007	-	-	-	7 273 000	-	-
2008	-	-	-	7 098 000	-	-
2009	-	-	-	6 856 000	-	-

¹ Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 beräknas till 7 339 miljoner kronor vilket är 32 miljoner kronor lägre (-0,4 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 183 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet men 303 miljoner kronor högre än tillgängliga medel.

Anslagsbelastningen för 2006 beräknas bli 7 361 miljoner kronor, vilket är 105 miljoner kronor högre (+1,4 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 5 miljoner kronor lägre än i budgetpropositionen föreslaget anslagsbelopp men 298 miljoner kronor högre än tillgängliga medel.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2005	2006	2007	2008
Föregående prognos	7 371 000	7 256 000	7 189 000	7 003 000
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	0	+23 000	-4 000	+8 000
Volym- och strukturförändringar	+4 000	+17 000	+16 000	+17 000
Regeländringar som ej beaktats tidigare	-	+101 000	+107 000	+104 000
Retroaktiva utbetalningar	-36 000	-36 000	-35 000	-34 000
Ny prognos	7 339 000	7 361 000	7 273 000	7 098 000

Ändrade makroekonomiska antaganden

Bostadskostnad och inkomstindex är de makroekonomiska variabler som påverkar utgiften. Utgiftsprognosen ökar på grund av att prognosen för förändringen av bostadskostnaderna är höjd. Detta motverkas dock av höjt inkomstindex.

Volym- och strukturförändringar

Antalet förmånstagare beräknas bli något fler.

Regeländringar som ej beaktats tidigare

Lagförslag finns till regeländringar för bostadstillägg 2006. Förslaget innebär att bostadskostnadsgränsen höjs från 4 670 till 4 850 kronor för personer 65 år och över. Bostadskostnadsgränsen för särskilt bostadstillägg höjs från 5 870 till 6 050 kronor för samma grupp.

Retroaktiva utbetalningar

De retroaktiva utbetalningarna bedöms bli lägre.

Analys

Långsiktigt minskar antalet ålderspensionärer som erhåller bostadstillägg (BTP). Det beror på att många BTP-tagare är äldre ålderspensionärer och att nytillkomna ålderspensionärer har en högre medelpension. Minskningstakten beräknas dock avta något med anledning av de allt större årskullar som fyller 65 år kommande år.

Ny utbetalningsstatistik visar att de retroaktiva utbetalningarna är något lägre än vad som antogs i föregående anslagsuppföljning. Utgiftsprognosen för 2005 har av den anledningen sänkts med 36 miljoner kronor.

Lagförslag finns till regeländringar för bostadstillägg 2006. Försäkringskassan har i en mikrosimuleringsmodell beräknat effekterna av regeländringarna och kommit fram till att utgiften för år 2006 ökar med 101 miljoner kronor. I budgetpropositionen har utgiftsökningen till följd av regeländringarna beräknats till 125 miljoner kronor.

Regeländringarna gör att antal och medelbelopp för BTP till ålderspensionärer ökar. Antalet ålderspensionärer med särskilt bostadstillägg minskar och medelbeloppet för särskilt bostadstillägg för ålderspensionärer ökar.

En beräkning har gjorts i en mikrosimuleringsmodell för hur förändrat inkomstindex och förändrad bostadskostnad påverkar bostadstillägget. Antal förmånstagare har av den anledningen höjts något för åren 2006–2008.

KI:s prognos för förändring av boendekostnadsindex avseende bostads- och hyresrätter för 2006 har höjts från +2,1 till +2,5 procent. Utgiftsprognosen är av den anledningen höjd.

Inkomstindex har höjts för åren 2006–2008 jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Den inkomstrelaterade pensionen ökar därmed. Detta har haft en sänkande effekt på utgiftsprognosen.

20:4 Äldreförsörjningsstöd

Anslagsöversikt. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	0	616 000	616 000	485 000	+131 000	+131 000
2006	0	467 000 ¹	467 000	444 000	+23 000	+23 000
2007	–	–	–	430 000	–	–
2008	–	–	–	410 000	–	–
2009	–	–	–	393 000	–	–

¹ Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 beräknas till 485 miljoner kronor, vilket är 8 miljoner kronor lägre (–1,6 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 131 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tillgängliga medel.

Anslagsbelastningen för 2006 beräknas bli 444 miljoner kronor, vilket är 33 miljoner kronor lägre (–6,9 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 23 miljoner kronor lägre än i budgetpropositionen föreslaget anslagsbelopp och tillgängliga medel.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2005	2006	2007	2008
Föregående prognos	493 000	477 000	455 000	430 000
Överföring till/från andra anslagsposter	–	–	–	–
Ändrade makroekonomiska antaganden	0	+1 000	+2 000	+2 000
Volym- och strukturförändringar	–12 000	–28 000	–22 000	–17 000
Regeländringar som ej beaktats tidigare	–	–9 000	–8 000	–8 000
Retroaktiva utbetalningar	+4 000	+3 000	+3 000	+3 000
Ny prognos	485 000	444 000	430 000	410 000

Ändrade makroekonomiska antaganden

Prisbasbelopp och bostadskostnader är de makroekonomiska variabler som används i prognosmodellen.

Volym- och strukturförändringar

Antal förmånstagare utan pension beräknas bli något lägre jämfört med föregående anslagsuppföljning.

Regeländringar som ej beaktats tidigare

Lagförslag finns till regeländringar för äldreförsörjningsstöd och bostadstillägg 2006. Förslaget innebär att bostadskostnadsgränsen för bostadstillägg höjs från 4 670 till 4 850 kronor för dem 65 år och över.

Bostadskostnadsgränsen för särskilt bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd höjs från 5 870 till 6 050 kronor. Regeländringen för bostadstillägget och det särskilda bostadstillägget gör att utgiften minskar.

Retroaktiva utbetalningar

De retroaktiva utbetalningarna beräknas bli något högre.

Analys

Medelantalet personer med äldreförsörjningsstöd (ÄFS) år 2005 beräknas till 10 900. Medelantalet förmånstagare beräknas sjunka något till 2006 för att sedan öka svagt. Jämfört med föregående anslagsuppföljning har antalet förmånstagare utan pension sänkts för åren 2005–2008. Nu antas en större andel av dem som är anhöriga till flyktingar ha ÄFS. Det beror på att de i större utsträckning är äldre personer. År 1995 var invandringen relativt stor för anhöriga till flyktingar. Efter 10 års bosättningsstid kan de få hel garantipension. Antalet ÄFS-tagare utan pension har av den anledningen minskat under 2005. Medelantalet förmånstagare beräknas därför sjunka till 2006.

Anledningen till att medelantalet ökar till 2007 är att en större andel av dem som är födda 1938 eller senare är berättigade till ÄFS. För ogifta födda 1938 eller senare understiger en hel garantipension den lägsta inkomst som används vid beräkningen av det särskilda bostadstillägget. Det innebär att de kan få ÄFS som ersättning upp till skälig levnadsnivå.

Utgiften för ÄFS sjunker eftersom antalet förmånstagare utan pension, som har höga medelbelopp, minskar.

Ny utbetalningsstatistik visar att de retroaktiva utbetalningarna är något högre än vad som antogs i föregående anslagsuppföljning. Utgiftsprognosen för 2005 har av den anledningen höjts med 4 miljoner kronor.

Lagförslag finns till regeländringar för bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd 2006. Försäkringskassan har i en mikrosimuleringsmodell beräknat effekterna av regeländringarna och kommit fram till att utgiften för ÄFS minskar med 9 miljoner kronor. Utgifterna sjunker eftersom en del personer får bostadstillägg i stället för äldreförsörjningsstöd. I budgetpropositionen har utgiftsminskningen till följd av regeländringarna beräknats till 5 miljoner kronor.

Regeländringarna gör att antal och medelbelopp minskar för ÄFS-tagare med pension och bostadstillägg.

KI:s prognos för förändring av boendekostnadsindex avseende bostads- och hyresrätter för 2006 har höjts från +2,1 till +2,5 procent. Utgiftsprognosen för 2006 är därför höjd med 1 miljon kronor.

Prisbasbeloppet har höjts för åren 2007–2008 jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Eftersom skälig levnadsnivå är knuten till prisbasbeloppet har denna förändring haft en höjande effekt på utgiftsprognosen.

Ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten

Anslagsöversikt. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	–	–	–	172 036 000	–	–
2006	–	–	–	179 702 000	–	–
2007	–	–	–	191 245 000	–	–
2008	–	–	–	205 480 000	–	–
2009	–	–	–	222 027 000	–	–

De utgifter som redovisas i detta avsnitt omfattar den inkomstgrundade ålderspensionen, vilken finansieras via AP-fonderna och premiepensionssystemet, samt AP-fondernas administrationskostnader inklusive deras kostnadsersättningar till staten. Även överföringar av pensionsrätter till EG enligt lag (2002:125) ingår.

Utgifterna för år 2005 beräknas bli 172 036 miljoner kronor vilket är 23 miljoner kronor lägre än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Avvikelsen är mindre än 0,05 procent.

Utgifterna för år 2006 beräknas bli 179 702 miljoner kronor vilket är 341 miljoner kronor högre (+0,2 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2005	2006	2007	2008
Föregående prognos	172 059 000	179 361 000	189 726 000	203 724 000
Överföring till/från andra anslagsposter	–	–	–	–
Ändrade makroekonomiska antaganden	+4 000	+319 000	+1 421 000	+983 000
Volym- och strukturförändringar	–66 000	–81 000	+96 000	+709 000
Regeländringar som ej beaktats tidigare	–	–	–3 000	–12 000
Övrigt avseende försäkringsutgifter	–31 000	+62 000	+24 000	+25 000
Förändring av administrationskostnader	+70 000	+41 000	–19 000	+51 000
Ny prognos	172 036 000	179 702 000	191 245 000	205 480 000

Ändrade makroekonomiska antaganden

Inkomstpension och tilläggs pension påverkas främst av inkomstindex, tilläggs pension i viss utsträckning även av prisbasbeloppet. Premi epension påverkas främst av avkastning på sparade medel.

Volym- och strukturförändringar

För 2005 har medelbeloppet för tilläggs pension och faktorn för retroaktiva utbetalningar för inkomstpension sänkts något.

Det finns en tendens att antalet som väljer att ta förtida uttag med tilläggs pension och inkomstpension ökar mer än enligt tidigare bedömningar. I

december 2005 beräknas antalet med förtida uttag vara 38 000 vilket är några hundra fler än enligt föregående anslagsuppföljning. I december 2008 beräknas drygt 62 000 ha förtida uttag, en höjning med 5 000 jämfört med föregående anslagsuppföljning. Hur många som väljer förtida uttag i framtiden måste dock betraktas som osäkert.

Även antalet 65-åringar och 66-åringar med tilläggspension och inkomstpension beräknas bli något fler jämfört med föregående anslagsuppföljning.

Regeländringar som ej beaktats tidigare

Enligt förslag i budgetpropositionen för 2006 kommer starten för efterlevandeskyddet före pensionstid inom premiepensionssystemet att flyttas fram ett år till 2008.

Övrigt avseende försäkringsutgifter

Bedömningarna av hur stora belopp som kommer att överföras till EG:s tjänstepensionssystem har ändrats. För 2005 har beloppet sänkts men för kommande år har beloppen höjts. Ändringarna beror dels på ändrade administrativa rutiner, dels på att fler personer beräknas bli berörda av överföringarna.

Förändring av administrationskostnader

AP-fondernas interna förvaltningskostnader beräknas bli högre jämfört med föregående anslagsuppföljning. Kostnadsersättningarna till staten har däremot sänkts något, framför allt för 2007. Det antas att det sker en reglering detta år för 2005. Regleringen beräknas bli negativ.

Analys

Den inkomstgrundade ålderspensionen omfattar tilläggspension, inkomstpension och premiepension. Utgifterna för dessa förmåner beräknas öka med ungefär 10 miljarder kronor per år de närmaste åren, till stor del beroende på förändring av inkomstindex. Utgiftsökningen beror därutöver på ett ökat antal ålderspensionärer, att en allt större andel av pensionärerna har rätt till inkomstgrundad ålderspension och att medelpensionen ökar.

Antalet personer med inkomstgrundad pension är ungefär detsamma som antalet tilläggspensioner, för närvarande cirka 1 500 000. Sammantaget under år 2005 beräknas antalet öka med drygt 30 000. Ökningstakten stiger därefter varje år för att år 2009 vara uppe i över 60 000.

Det är möjligt att den automatiska balanseringen för inkomstpensionssystemet kommer att aktiveras år 2007. I så fall kan utgifterna för inkomstpension och tilläggspension bli några promille lägre än enligt beräkningen med i övrigt oförändrade förutsättningar. Någon prognos för balanstalet har dock inte gjorts. Det har vid beräkningen antagits att balanstalet förblir större än 1,0 under hela prognosperioden.

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

21:1 Allmänna barnbidrag

Anslagsöversikt. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	0	21 642 000 ¹	21 642 000	21 478 000	+164 000	+164 000
2006	0	23 805 000 ²	23 805 000	23 675 000	+130 000	+130 000
2007	–	–	–	23 520 000	–	–
2008	–	–	–	23 345 000	–	–
2009	–	–	–	23 033 000	–	–

¹ Inklusive tilläggsbudget (800 miljoner) i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21).

² Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 beräknas till 21 478 miljoner kronor, vilket är 745 miljoner kronor högre (+3,6 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 164 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tillgängliga medel.

Anslagsbelastningen för 2006 beräknas bli 23 675 miljoner kronor, vilket är 3 070 miljoner kronor högre (+14,9 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 130 miljoner kronor lägre än i budgetpropositionen föreslaget anslagsbelopp och tillgängliga medel.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2005	2006	2007	2008
Föregående prognos	20 733 000	20 605 000	20 461 000	20 334 000
Överföring till/från andra anslagsposter	–	–	–	–
Ändrade makroekonomiska antaganden	–	–	–	–
Volym- och strukturförändringar	–7 000	0	0	0
Regeländringar som ej beaktats tidigare	+752 000	+3 070 000	+3 059 000	+3 011 000
Övrigt	–	–	–	–
Ny prognos	21 478 000	23 675 000	23 520 000	23 345 000

Volym- och strukturförändringar

Prognosen för 2005 har justerats ned med 7 miljoner kronor. Anledningen till detta är att antalet barnbidragsberättigade beräknas bli färre än vad som beräknades i föregående anslagsuppföljning.

Regeländringar som ej beaktats tidigare

Prognoserna har justerats upp med anledning av förslag till lag om ändring i lagen (1947:529) om allmänna barnbidrag och förslag till lag om ändring i lagen (1986:378) om förlängt barnbidrag.

Analys

Följande förslag till lagändringar föranleder justering av prognoserna för åren 2005 till och med 2008.

Lagförslagen innebär att barnbidraget höjs med 100 kronor till 1 050 kronor per barn och månad. Vidare införs ett nytt flerbarnstillägg med 100 kronor per barn och månad för det andra barnet samtidigt som det befintliga flerbarnstillägget höjs med 100 kronor per barn och månad från och med det tredje barnet. Detta innebär att flerbarnstillägg lämnas med 1 200 kronor per år för det andra barnet, 4 248 kronor per år för det tredje barnet, 10 320 kronor per år för det fjärde barnet och 12 600 kronor per år för det femte barnet och varje ytterligare barn. Förlängt barnbidrag höjs med 100 kronor per barn och månad och lämnas från och med kvartalet efter det under vilket eleven fyllt 16 år. Det gäller elever som deltar i grundskolan, i motsvarande utbildning i sameskolan, i en riksinternatskola eller i en sådan fristående skola enligt skollagen (1985:1100).

Lagändringarna beräknas träda i kraft i december 2005 och tillämpas på allmänt barnbidrag, flerbarnstillägg och förlängt barnbidrag som lämnas för tid efter utgången av 2005. För månaderna oktober till och december 2005 lämnas ytterligare allmänt barnbidrag med 100 kronor per månad och barn. För dessa månader lämnas även flerbarnstillägg med 100 kronor per månad för det andra barnet, med 354 kronor per månad för det tredje barnet, med 860 kronor per månad för det fjärde barnet samt med 1 050 kronor per månad för det femte barnet och varje ytterligare barn. Retroaktiv utbetalning skall ske samma månad som lagen träder i kraft.

De föreslagna regeländringarna beräknas totalt medföra en ökning av utgifterna med 752 miljoner kronor för år 2005. Utgifterna för barnbidraget beräknas öka med 507,2 miljoner kronor, flerbarnstillägget med 241,4 miljoner kronor och förlängt barnbidrag med 3,4 miljoner kronor. Prognosen för 2005 har justerats ned med 7 miljoner kronor. Anledningen till detta är att antalet barnbidragsberättigade beräknas bli färre (-0,01 %) än vad som beräknades i föregående anslagsuppföljning. Sammantaget blir resultatet en höjning av prognosen med 745 miljoner för 2005.

För år 2006 beräknas förslagen medföra en ökning av utgiftsprognosen med 2 014 miljoner kronor för barnbidraget, 1 008 miljoner kronor för flerbarnstillägget, 39 miljoner kronor för förlängt barnbidrag och 9 miljoner kronor för tilläggsbelopp vid familjeförmåner.

För år 2007 beräknas förslagen medföra en ökning av utgiftsprognosen med 2 003 miljoner kronor för barnbidraget, 1 005 miljoner kronor för flerbarnstillägget, 40 miljoner kronor för förlängt barnbidrag och 11 miljoner kronor för tilläggsbelopp vid familjeförmåner.

För år 2008 beräknas förslagen medföra en ökning av utgiftsprognosen med 1 943 miljoner kronor för barnbidraget, 1 015 miljoner kronor för flerbarns-

tillägget, 40 miljoner kronor för förlängt barnbidrag och 13 miljoner kronor för tilläggsbelopp vid familjeförmåner.

21:2 Föräldraförsäkring

Anslagsöversikt. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	-488 368	25 560 734	25 072 366	24 428 195	+1 132 539	+644 171
2006	0	27 170 292 ¹	27 170 292	26 159 068	+1 011 224	+1 011 224
2007	-	-	-	27 870 578	-	-
2008	-	-	-	29 651 286	-	-
2009	-	-	-	31 358 272	-	-

¹ Enligt förslag i budgetpropositionen.

Från anslaget bekostas anslagsposterna Föräldrapenning, Tillfällig föräldrapenning och Havandeskapspenning samt Statliga ålderspensionsavgifter för respektive förmån.

Prognoserna för samtliga anslagsposter åren 2005–2008 har sänkts.

21:2.9 Föräldrapenning

Översikt av anslagspost. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	-488 368	18 794 348	18 305 980	17 908 902	+885 446	+397 078
2006	0	20 241 260 ¹	20 241 260	19 245 046	+996 214	+996 214
2007	-	-	-	20 686 153	-	-
2008	-	-	-	22 038 235	-	-
2009	-	-	-	23 334 406	-	-

¹ Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 beräknas till 17 909 miljoner kronor, vilket är 526 miljoner kronor lägre (-2,9 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning.

Utgifterna beräknas bli 885 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och 397 miljoner kronor lägre än tillgängliga medel.

Anslagsbelastningen för 2006 beräknas bli 19 245 miljoner kronor, vilket är 424 miljoner kronor lägre (-2,2 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning.

Utgifterna beräknas bli 996 miljoner kronor lägre än i budgetpropositionen föreslaget anslagsbelopp och 996 miljoner kronor lägre än tillgängliga medel.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2005	2006	2007	2008
Föregående prognos	18 434 596	19 668 811	20 950 277	22 277 400
Överföring till/från andra anslagsposter	–	–	–	–
Ändrade makroekonomiska antaganden	–41 213	–43 162	+3 219	+36 287
Volym- och strukturförändringar	–484 481	–380 603	–267 343	–275 452
Regeländringar som ej beaktats tidigare	–	–	–	–
Övrigt	–	–	–	–
Ny prognos	17 908 902	19 245 046	20 686 153	22 038 235

Ändrade makroekonomiska antaganden

KI:s antagande om sänkt timlöneutvecklingen har för år 2005 minskat prognosen med 41,2 miljoner kronor. För 2007 och 2008 har timlöneutvecklingen höjts. Även antagandet om prisbasbeloppet har höjts för båda dessa år. Påverkan av de ändrade makroekonomiska antagandena för dessa år blir 3,2 respektive 36,3 miljoner kronor.

Volym- och strukturförändringar

Medelantalet utbetalda föräldrapenningdagar per årskull har sjunkit eller slutat att stiga.

Analys

En ständigt stigande användning av föräldrapenningen har kunnat registreras under de senaste åren. Dock har både antalet utbetalda dagar med föräldrapenning och det utbetalda beloppet stigit mycket svagt under årets första nio månader jämfört med motsvarande period åren innan och jämfört med förväntningarna i tidigare prognoser.

Uttaget under året har varierat från månad till månad. Under några månader har utfallet till och med blivit lägre än föregående år. I det inledande skedet bedömdes avvikelserna väl kunna ligga inom det intervall för temporära variationer som normalt inträffar utan att en trend bryts. Indikationerna var dock så starka att en första nedjustering av prognosen gjordes vid anslagsuppföljningen i maj månad och prognosen justerades ner också vid anslagsuppföljningen i augusti månad. I föreliggande prognos görs ytterligare justeringar eftersom den utveckling som observerats nu synes vara ett trendbrott.

I sammanhanget kan nämnas att under de tre första kvartalen 2005 utbetalades föräldrapenning för 32,4 miljoner dagar, vilket är cirka 0,2 miljoner flera dagar (+0,7 procent) än under motsvarande period 2004. Det utbetalda beloppet steg med 3,0 procent till 13,4 miljarder kronor. Under de senaste åren har motsvarande ökning varit betydligt mycket högre. Exempelvis

steg mellan åren 2003 och 2004 antalet dagar med 6,4 procent och utbetalt belopp med 11,3 procent.

Försäkringskassans analyser visar sammanfattat att ett flertal variabler (stigande födelsetal, ökad antal barn som berättigar till 480 i stället för tidigare 450 föräldrapenningdagar, ökad användning av föräldrapenning för äldre barn under flera års tid etc.) historiskt pekar i riktning mot ett ökat utnyttjande av föräldrapenning. Trots det synes det pågå en beteendeförändring som har lett till ett ändrat uttagsmönster. Speciellt för de yngsta årskullarna har dagar för föräldrapenning börjat användas i långsammare takt. Dagar sparas till ett senare tillfälle. De aviserade regeländringarna har förmodligen förstärkt denna utveckling. Det totala uttaget för barnet hålls oförändrat medan männen ökar och kvinnorna minskar sitt uttag.

Nedan redovisas utvecklingen för några av de variabler som har betydelse för utnyttjandet av förmånen.

Antalet barn ökar – medelantalet dagar minskar

Bortsett från en tillfällig stabilisering i år har antalet födda ökat allt sedan 1999 och prognostiseras av SCB att fortsätta öka flera år framåt. Antalet barn som föräldrarna tagit ut föräldrapenningdagar för har varit högre varje kvartal år 2005 jämfört med 2004.

Parallellt med denna utveckling har medeltalet utbetalda dagar per barn under senare tid minskat eller slutat att öka. En minskning av medeltalet utbetalda dagar per barn bland de yngsta årskullarna vittnar om att föräldrapenningdagarna allt oftare används i långsammare takt. Dagarna sparas och förskjuts till en senare tidpunkt.

Männen ökar och kvinnorna minskar sina uttag av dagar

Männens andel av föräldrapenningdagar har ökat med mer än en procentenhet per år under de senaste åren. Fram till och med september var pappornas andel av föräldrapenningdagar 19,2 procent under en tolv månaders period. Motsvarande andel var 18,7 procent i slutet av år 2004.

Denna utveckling förväntas fortsätta eftersom antalet barn som berättigar till föräldrapenning blir allt fler. Allt fler av dessa barn ger rätt till två pappamånader. Antalet dagar som utbetalats till män under perioden januari–september år 2005 har ökat med 4,4 procent jämfört med året innan.

Under samma period har kvinnorna minskat sitt uttag av dagar med 0,1 procent. Med stigande antal barn har som regel antalet dagar som kvinnorna tar ut ökat. Så är nu inte fallet.

Kvinnorna har minskat medelantalet utbetalda dagar speciellt för årskullarna som blir ett eller två år under 2005. På grund av att motsvarande årskullar var mindre 2004 blev det totala antalet utbetalda dagar ungefär samma som året innan. Männen för sin del ökade sina dagar för dessa årskullar. Denna ökning blev inte lika stor som minskningen i kvinnornas uttag.

Timlön och medelersättning

Timlöneutvecklingen har varit svag. KI:s antagande om timlöneökningen år 2005 var 3,5 procent i förra prognosen. För den aktuella prognosen har antagandet om timlöneutvecklingen sänkts till 3,2 procent. Medelersättningen per dag för de dagar som påverkas av timlöneutvecklingen (dagar över grundnivån) har hittills under året ökat med 1,8 procent. En stor del av förklaringen till att ökningen har varit så låg är att allt fler av föräldrarna har en lön som motsvarar 7,5 prisbasbelopp eller mer.

Grund- och lägstanivåer

Nyttjandegraden av grundnivådagar (180 kr/dag) blivit något högre samtidigt som nyttjandet av lägstanivådagar (60 kr/dag) minskat något jämfört med tidigare.

Aviserade regeländringar

I budgetpropositionen för 2005 anger regeringen att man avser ”att föreslå höjd lägstanivå inom föräldrapenningen från 60 kronor per dag till 180 kronor per dag fr.o.m. den 1 juli 2006 för barn födda fr.o.m. 1 juli 2006. Regeringen avser även att föreslå höjt inkomsttak i föräldraförsäkringen från 7,5 till 10 prisbasbelopp fr.o.m. den 1 juli 2006.” Dessa aviserade regelförändringar har inte beaktats i prognoserna.

21:2.4 Statlig ålderspensionsavgift för föräldrapenning

Översikt av anslagspost. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Anslag (= tillgängliga medel = anslagsbelastning)	Preliminär avgift	Reglering, avser förhållandena tre år tidigare	Prognostiserad avgift för respektive år
2005	1 814 349 ¹	1 831 349 ¹	-17 000 ¹	1 781 936
2006	1 954 022 ²	1 983 427 ²	-29 405	1 905 260
2007	2 022 748	–	-25 181	2 047 929
2008	2 129 809	–	-51 976	2 181 785
2009	2 227 884	–	-82 222	2 310 106

¹ Fastställd av riksdag eller regering.

² Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 har fastställts till 1 814 miljoner kronor. I anslagsbelastningen ingår ett regleringsbelopp för 2002 om -17 miljoner kronor och en preliminär avgift för 2005 om 1 831 miljoner kronor. Prognostiserad avgift för 2005 är 1 782 miljoner kronor. Differensen mellan preliminär och slutlig avgift kommer att regleras 2008.

Anslagsbelastningen för 2006 föreslås i budgetpropositionen till 1 954 miljoner kronor. I anslagsbelastningen ingår ett regleringsbelopp för 2003 om -29 miljoner kronor och en preliminär avgift för 2006 om 1 983 miljoner kronor. Prognostiserad avgift för 2006 är 1 905 miljoner kronor. Differensen mellan preliminär och slutlig avgift kommer att regleras 2009.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2006	2007	2008
Föregående prognos för anslagsposten	1 917 807	2 048 896	2 208 515
Överföring till/från andra anslagsposter	–	–	–
Ändrade makroekonomiska antaganden	–4 273	+319	+25 189
Volym- och strukturförändringar	–37 580	–26 467	–54 971
Regeländringar som ej beaktats tidigare	–	–	–
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år tidigare	–	–	–48 924
Övrigt	–	–	–
Ny utgiftsprognos för anslagsposten	1 875 855	2 022 748	2 129 809
Differens mot förslag i budgetpropositionen	–78 167	–	–
Förslag till anslagsbelastning i budgetpropositionen	1 954 022	–	–

Ändrade makroekonomiska antaganden

Den statliga ålderspensionsavgiften påverkas av prisbasbeloppet, räntan på 6 månaders statsskuldsväxlar och timlöneutvecklingen.

Volym- och strukturförändringar

Medelantal föräldrapenningdagar per årskull antas bli lägre än i föregående prognos.

21:2.11 Tillfällig föräldrapenning
Översikt av anslagspost. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	0	4 078 775	4 078 775	3 867 345	+211 430	+211 430
2006	0	4 108 545 ¹	3 955 675	4 092 573	+15 972	+15 972
2007	–	–	–	4 300 169	–	–
2008	–	–	–	4 532 337	–	–
2009	–	–	–	4 789 279	–	–

¹ Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 beräknas till 3 867 miljoner kronor, vilket är 96 miljoner kronor lägre (–2,4 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning.

Utgifterna beräknas bli 211 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tillgängliga medel.

Anslagsbelastningen för 2006 beräknas bli 4 093 miljoner kronor, vilket är 56 miljoner kronor lägre (–1,3 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning.

Utgifterna beräknas bli 16 miljoner kronor högre än i budgetpropositionen föreslaget anslagsbelopp och tillgängliga medel.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2005	2006	2007	2008
Föregående prognos	3 963 334	4 148 348	4 350 431	4 576 528
Överföring till/från andra anslagsposter	–	–	–	–
Ändrade makroekonomiska antaganden	–11 488	–12 024	–4 284	+4 260
Volym- och strukturförändringar	–84 501	–43 751	–45 978	–48 451
Regeländringar som ej beaktats tidigare	–	–	–	–
Övrigt	–	–	–	–
Ny prognos	3 867 345	4 092 573	4 300 169	4 532 337

Ändrade makroekonomiska antaganden

KI:s antagande om timlöneutveckling används i prognosen.

Volym- och strukturförändringar

Utfallet för antalet dagar med ersättning för vård av barn har hittills (t.o.m. september) visat sig vara lägre än förväntat. Detta har motiverat en sänkning av prognosen på antalet dagar med ersättning för vård av barn med 60 000 eller 1,3 procent. Utfallet på medelersättning har hittills varit lågt för vård av barn och pappadagar vid barns födelse jämfört med vad som antagits i föregående anslagsuppföljning. Medelersättningen för ersättning för vård av barn har sänkts från 724 kronor/dag till 717 kronor/dag och medelersättningen för pappadagar vid barns födelse har sänkts från 822 kronor/dag till 809 kronor/dag. Detta innebär att medelersättningen för tillfällig föräldrapenning sänks med 10 kronor/dag till 730 kronor/dag.

Analys

Anslagsposten tillfällig föräldrapenning består av ersättning för vård av barn, pappadagar vid barns födelse och kontaktdagar för LSS-barn. Ersättning för vård av barn utgör den största delen och står för 84 procent av utgifterna. Ersättning för pappadagar vid barns födelse utgör 16 procent av utgifterna och kontaktdagarna står för mindre än en halv procent. Av de utbetalda nettodagarna år 2004 gick knappt 55 procent till kvinnorna och av den utbetalda ersättningen gick hälften till kvinnorna. Utfallet fram till september 2005 visar på samma förhållande. Medelersättningen år 2004 var för kvinnorna 656 kronor och för männen 787 kronor och 715 kronor sammantaget.

Prognosen för kontaktdagar är oförändrad.

De flesta dagarna för vård av barn används för barn under det år de fyller två år, det året används drygt 7 dagar per barn. För barn mellan tre och fem år tar man i genomsnitt 5 dagar per år. För barn i övriga åldrar är snittet 2 dagar per år. I genomsnitt över alla åldrar tar man drygt tre dagar per barn och år. Under år 2004 användes 64 procent av de utbetalda dagarna till kvinnor och 60 procent av den utbetalda ersättningen gick till kvinnor och samma förhållande gäller även för utfallet till och med tredje kvartalet 2005. Prognosen för vård av barn beror förutom på antalet barn i olika åldersskullar

på eventuella epidemier. Prognosen är osäker eftersom omfattningar av epidemier är svåra att förutse.

21:2.8 Statlig ålderspensionsavgift för tillfällig föräldrapenning

Översikt av anslagspost. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Anslag (= tillgängliga medel = anslagsbelastning)	Preliminär avgift	Reglering, avser förhållandena tre år tidigare	Prognostiserad avgift för respektive år
2005	392 962 ¹	397 462 ¹	-4 500 ¹	384 801
2006	400 583 ²	416 964 ²	-16 381	405 165
2007	372 592	-	-53 125	425 717
2008	435 383	-	-13 318	448 701
2009	461 728	-	-12 411	474 139

¹ Fastställt av riksdag eller regering.

² Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 har fastställts till 385 miljoner kronor. I anslagsbelastningen ingår ett regleringsbelopp för 2002 om -4,5 miljoner kronor och en preliminär avgift för 2005 om 397 miljoner kronor. Prognostiserad avgift för 2005 är 385 miljoner kronor. Differensen mellan preliminär och slutlig avgift kommer att regleras 2008.

Anslagsbelastningen för 2006 föreslås i budgetpropositionen till 401 miljoner kronor. I anslagsbelastningen ingår ett regleringsbelopp för 2003 om -16 miljoner kronor och en preliminär avgift för 2006 om 384 miljoner kronor. Prognostiserad avgift för 2006 är 405 miljoner kronor. Differensen mellan preliminär och slutlig avgift kommer att regleras 2009.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2006	2007	2008
Föregående prognos för anslagsposten	394 305	377 568	449 795
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-1 214	-448	+403
Volym- och strukturförändringar	-4 306	-4 528	-4 434
Regeländringar som ej beaktats tidigare	-	-	-
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år tidigare	-	-	-10 381
Övrigt	-	-	-
Ny utgiftsprognos för anslagsposten	388 785	372 592	435 383
Differens mot förslag i budgetpropositionen	-11 798	-	-
Förslag till anslagsbelastning i budgetpropositionen	400 583	-	-

Ändrade makroekonomiska antaganden

Förutom den förändring av KI:s antagande om timlöneutvecklingen som påverkar utgiftsprognosen för tillfällig föräldrapenning så används räntan på 6 månaders statskuldsväxlar.

Volym- och strukturförändringar

Se förändringar i utgiftsprognosen för tillfällig föräldrapenning.

21:2.12 Havandeskapspenning

Översikt av anslagspost. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	0	437 996	437 996	402 333	+35 663	+35 663
2006	0	424 494 ¹	424 494	425 456	-962	-962
2007	-	-	-	448 147	-	-
2008	-	-	-	471 736	-	-
2009	-	-	-	496 488	-	-

¹ Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 beräknas till 402 miljoner kronor, vilket är 7 miljoner kronor lägre (-1,6 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning.

Utgifterna beräknas bli 35 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet tillgängliga medel.

Anslagsbelastningen för 2006 beräknas bli 425 miljoner kronor, vilket är 3 miljoner kronor lägre (-0,7 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning.

Utgifterna beräknas bli 1 miljon kronor högre än i budgetpropositionen föreslaget anslagsbelopp och tillgängliga medel.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2005	2006	2007	2008
Föregående prognos	408 980	428 606	450 601	473 410
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-1 185	-1 242	-444	+441
Volym- och strukturförändringar	-5 462	-1 908	-2 010	-2 115
Regeländringar som ej beaktats tidigare	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	402 333	425 456	448 147	471 736

Ändrade makroekonomiska antaganden

I prognosmodellen används KI:s antagande om timlöneutveckling.

Volym- och strukturförändringar

Andelen gravida som beviljas havandeskapspenning har sjunkit de senaste åren och antogs i den förra anslagsuppföljningen vara 22,4 procent. Utfallet årets första nio månader tyder på att denna andel är lägre och antas nu vara 22,1 procent innevarande år. Detta medför att 300 färre gravida beviljas

havandeskapspenning 2005 och utgiften minskar med fem miljoner kronor. De kommande åren antas andelen som beviljas havandeskapspenning vara 22,3 procent en minskning med 0,1 procentenheter jämfört med föregående anslagsuppföljning. Detta minskar antalet som beviljas havandeskapspenning med 100 per år och utgiften minskar med 2 miljoner kronor per år.

Analys

Antalet dagar som ersätts med havandeskapspenning sjunker. Den minskning vi ser i antalet nettodagar beror inte på en motsvarande minskning i antal födda barn. Till och med augusti har det tagits ut 17 760 färre nettodagar i år (3 procent) jämfört med samma period förra året. Under samma tid har det i år fötts 229 färre barn (0,3 procent) jämfört med 2004. Under alla månader hittills i år har det tagits ut färre nettodagar med havandeskapspenning jämfört med samma månader år 2004. Andelen gravida som beviljats havandeskapspenning antas vara 22,1 procent i prognosen för 2005 och så låg har den inte varit sedan 1992 (så länge det finns statistik). För de kommande åren antas andelen vara 22,3 procent, att jämföra med medelvärdet de senaste 13 åren som är 23,3 procent och medelvärdet de senaste tre åren som är 23,1 procent. Antalet dagar varje kvinna med havandeskapspenning tar ut har varit stabilt de senaste åren och antas i fortsättningen vara 38,4 dagar.

21:2.10 Statlig ålderspensionsavgift för havandeskapspenning

Översikt av anslagspost. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Anslag (= tillgängliga medel = anslagsbelastning)	Preliminär avgift	Reglering, avser förhållandena tre år tidigare	Prognostiserad avgift för respektive år
2005	42 304 ¹	42 804 ¹	-500 ¹	40 032
2006	41 388 ²	42 753 ²	-1 365	42 120
2007	40 769	–	-3 598	44 367
2008	43 786	–	-2 916	46 702
2009	48 487	–	-665	49 152

¹ Fastställd av riksdag eller regering.

² Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 har fastställts till 42 miljoner kronor. I anslagsbelastningen ingår ett regleringsbelopp för 2002 om 0,5 miljoner kronor och en preliminär avgift för 2005 om 43 miljoner kronor. Prognostiserad avgift för 2005 är 40 miljoner kronor. Differensen mellan preliminär och slutlig avgift kommer att regleras 2008.

Anslagsbelastningen för 2006 föreslås i budgetpropositionen till 41 miljoner kronor. I anslagsbelastningen ingår ett regleringsbelopp för 2003 om -1 miljon kronor och en preliminär avgift för 2006 om 40 miljoner kronor. Prognostiserad avgift för 2006 är 42 miljoner kronor. Differensen mellan preliminär och slutlig avgift kommer att regleras 2009.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2006	2007	2008
Föregående prognos för anslagsposten	41 067	41 011	44 641
Överföring till/från andra anslagsposter	–	–	–
Ändrade makroekonomiska antaganden	–56	–44	+44
Volym- och strukturförändringar	–255	–198	–210
Regeländringar som ej beaktats tidigare	–	–	–
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år tidigare	–	–	–689
Övrigt	–	–	–
Ny utgiftsprognos för anslagsposten	40 756	40 769	43 786
Differens mot förslag i budgetpropositionen	–632	–	–
Förslag till anslagsbelastning i budgetpropositionen	41 388	–	–

Ändrade makroekonomiska antaganden

Förutom den förändring av KI:s antagande om timlöneutvecklingen som påverkar utgiftsprognosen för havandeskapspenning så används räntan på 6 månaders statsskuldsväxlar.

Volym- och strukturförändringar

Se förändringar i utgiftsprognosen för havandeskapspenning.

21:3 Underhållsstöd

Anslagsöversikt. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	0	1 933 000	1 933 000	1 979 000	–46 000	–46 000
2006	–46 000	2 273 000 ¹	2 227 000	2 285 000	–12 000	–58 000
2007	–	–	–	2 215 000	–	–
2008	–	–	–	2 142 000	–	–
2009	–	–	–	2 117 000	–	–

¹ Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 beräknas till 1 979 miljoner kronor, vilket är 52 miljoner kronor högre (+2,7 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 46 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och tillgängliga medel.

Anslagsbelastningen för 2006 beräknas bli 2 285 miljoner kronor, vilket är 4 miljoner kronor högre (+0,2 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 12 miljoner kronor högre än i budgetpropositionen föreslaget anslagsbelopp och 58 miljoner kronor högre än tillgängliga medel.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2005	2006	2007	2008
Föregående prognos	1 927 000	2 281 000	2 197 000	2 096 000
Överföring till/från andra anslagsposter	–	–	–	–
Ändrade makroekonomiska antaganden	+6 000	0	+5 000	+5 000
Volym- och strukturförändringar	–42 000	–25 000	–25 000	–20 000
Regeländringar som ej beaktats tidigare	–	–	–	–
Övrigt	+88 000	+29 000	+38 000	+61 000
Ny prognos	1 979 000	2 285 000	2 215 000	2 142 000

Ändrade makroekonomiska antaganden

KI:s nya antaganden om timlöneökningen för åren 2005 till 2008 medför en ökning av prognoserna. Detta påverkar det debiterade beloppet från bidragsskyldiga vilket leder till en något lägre förväntad inbetalningsgrad.

Volym- och strukturförändringar

Antalet barn för vilka det utbetalas fullt underhållsstöd, utfyllnadsbidrag och utfyllnadsbidrag vid växelvis boende har minskat mer under årets tre första kvartal jämfört med vad som beräknades i föregående anslagsuppföljning. Detta föranleder en sänkning av prognoserna.

Övrigt

Storleken av inbetalningarna från de bidragsskyldiga under tredje kvartalet 2005 har sjunkit betydligt. Detta föranleder en nedjustering av inbetalningsgraden från bidragsskyldiga för prognosperioden. Konsekvensen av detta blir en höjning av prognoserna. Se även analysavsnittet.

Analys

Prognoserna för åren 2005–2008 har justerats upp huvudsakligen med anledning av att inbetalningsgraden från bidragsskyldiga sjunkit men också på grund av ändrade antaganden avseende timlöneökningen för prognosperioden.

De nya antagandena avseende timlöneökningen för åren 2005–2008 är lägre jämfört med föregående kvartalsuppföljning. Detta föranleder att de debiterade inbetalningsbeloppen per barn och månad för de bidragsskyldiga beräknas bli lägre jämfört med vad som beräknades i föregående anslagsuppföljning. Konsekvensen av detta blir en högre bruttoutbetalning.

Antalet barn för vilka det utbetalas någon form av underhållsstöd väntas bli färre jämfört med vad som beräknades i föregående anslagsuppföljning. Det totala antalet barn i underhållsstödsystemet har hittills i år minskat med 4 procent jämfört med samma period föregående år. Antalet barn med fullt underhållsstöd har minskat med 3,7 procent, antalet barn med utfyllnadsbidrag har minskat med 17,5 procent och antalet barn med utfyllnadsbidrag vid växelvis boende har minskat med 1,4 procent jämfört med samma period föregående år. Anledningen till att det finns färre barn i underhållsstödsystemet kan vara att Försäkringskassan i flera år har arbetat för att få

föräldrar att lösa frågan om underhållet direkt med varandra. Brutto-utbetalningen blir lägre som en konsekvens av att det finns färre barn i underhållsstödssystemet.

Andelen barn med utfyllnadsbidrag beräknas bli lägre medan andelen barn med utfyllnadsbidrag vid växelvis boende och fullt underhållsstöd som finns i underhållsstödssystemet beräknas bli högre jämfört med vad som beräknades i föregående anslagsuppföljning. Fördelningen av antalet barn med fullt underhållsstöd, utfyllnadsbidrag och utfyllnadsbidrag vid växelvis boende har förändrats för innevarande år i jämförelse med föregående år.

Andelen barn med utfyllnadsbidrag som finns i underhållsstödssystemet är 0,4 procent lägre jämfört med samma period föregående år medan andelen barn med fullt underhållsstöd och utfyllnadsbidrag vid växelvis boende som finns i underhållsstödssystemet är 0,3 respektive 0,2 procent högre. Detta medför att den genomsnittliga utbetalningen per barn och månad ökar eftersom antalet barn med fullt underhållsstöd blir allt mer dominerade i underhållsstödssystemet. Detta föranleder en dämpning av nedjusteringen av prognoserna.

Sammantaget blir resultatet av att det finns färre barn i underhållsstödssystemet och att fördelningen mellan olika kategorier ändras en sänkning av prognoserna för åren 2005 till 2008.

Inbetalningsgraden från bidragsskyldiga under perioden från juli till september 2005 har varit lägre än vad som beräknades i föregående anslagsuppföljning vilket föranleder en höjning av prognosen. Statistiken över inbetalningar från bidragsskyldiga som bokförs hos Skatteverket visar att inbetalningar saknas för juli. Inbetalningarna hittills i år från Skatteverket är i genomsnitt drygt 10,8 miljoner kronor lägre per månad jämfört med samma period föregående år. På grund av att de låga inbetalningarna för tredje kvartalet har inbetalningsgraden från bidragsskyldiga för innevarande år sänkts med 3 procent.

Att inbetalningarna från bidragsskyldiga var lägre än vad som förväntades tidigare kan förklaras med de ändringar i förordningar om underhållsstöd som trädde i kraft 1 januari 2005. Bland annat att fordran på återbetalningsbelopp skall lämnas för indrivning senast när den äldsta fordringen hos Försäkringskassan är fem månader. Tidigare var detta inte reglerat. Vidare skall betalningarna på fordringar som ingår i skuldsaneringen betalas till Kronofogdemyndigheten och inte till Försäkringskassan.

21:4 Bidrag till kostnader för internationella adoptioner

Anslagsöversikt. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	0	35 784	35 784	40 200	-4 416	-4 416
2006	-4 416	35 784 ¹	31 368	38 000	-2 216	-6 632
2007	-	-	-	37 000	-	-
2008	-	-	-	37 000	-	-
2009	-	-	-	36 500	-	-

¹ Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 beräknas till 40,2 miljoner kronor, vilket överensstämmer med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli drygt 4,4 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och tillgängliga medel. Eftersom det saknas anslagskredit så överskrider tillgängliga medel med drygt 4,4 miljoner kronor. Försäkringskassan föreslår därför en anslagskredit för 2005 med 4,4 miljoner kronor.

Anslagsbelastningen för 2006 beräknas bli 38 miljoner kronor, vilket är 0,5 miljoner kronor högre (+1,3 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli drygt 2,2 miljoner kronor högre än i budgetpropositionen föreslaget anslagsbelopp och drygt 6,6 miljoner kronor högre än tillgängliga medel.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2005	2006	2007	2008
Föregående prognos	40 200	37 500	36 500	36 500
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-	-	-	-
Regeländringar som ej beaktats tidigare	-	+500	+500	+500
Övrigt	-	-	-	-
Ny prognos	40 200	38 000	37 000	37 000

Regeländringar som ej beaktats tidigare

Prognoserna har justerats upp med anledning av en ny bedömning av effekten av ändring i lagen om bidrag vid adoption av utländska barn.

Analys

Prognosen för åren 2006–2008 har justerats upp med anledning av en ny bedömning av effekten av ändringen i lagen om bidrag vid adoption av utländska barn som trädde i kraft den 1 januari 2005.

Ändringen har inte påverkat utfallet under årets tre första kvartal. Enligt de nya reglerna ska adoptionsbidrag lämnas endast för adoptioner som förmedlas av en sammanslutning som är auktoriserad enligt lagen

(1997:192) om internationell adoptionsförmedling. Det förväntades att utgifterna skulle minska med 3 till 4 miljoner kronor under innevarande år. Med anledning av ändringen i lagen får de som adopterar barn utan inblandning av en auktoriserad organisation ej längre något adoptionsbidrag. Utfallet hittills visar att ändringen inte har haft en minskande effekt på utgifterna. Det är därför osäkert om lagändringen får den effekt på utfallen för åren 2006 till 2008 som tidigare förväntades.

21:5 Barnpension och efterlevandestöd för barn

Anslagsöversikt. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	-55 020	1 043 900	988 880	1 049 600	-5 700	-60 720
2006	-60 720	1 044 000 ¹	983 280	1 044 600	-600	-61 320
2007	-	-	-	1 049 100	-	-
2008	-	-	-	1 059 200	-	-
2009	-	-	-	1 062 000	-	-

¹ Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 beräknas till 1 049,6 miljoner kronor, vilket är 0,2 miljoner kronor högre än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Avvikelsen är mindre än 0,05 %. Utgifterna beräknas bli 5,7 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och 61 miljoner kronor högre än tillgängliga medel.

Anslagsbelastningen för 2006 beräknas bli 1 044,6 miljoner kronor, vilket är 1,3 miljoner kronor högre (+0,1 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning. Utgifterna beräknas bli 0,6 miljoner kronor högre än i budgetpropositionen föreslaget anslagsbelopp och 61 miljoner kronor högre än tillgängliga medel.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2005	2006	2007	2008
Föregående prognos	1 049 400	1 043 300	1 041 600	1 050 300
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	0	+1 400	+6 800	+7 400
Volym- och strukturförändringar	+700	+1 000	0	0
Regeländringar som ej beaktats tidigare	-	-	-	-
Ny prognosmodell	-500	-1 100	+700	+1 500
Ny prognos	1 049 600	1 044 600	1 049 100	1 059 200

Ändrade makroekonomiska antaganden

Prisbasbelopp och inkomstindex är de makroekonomiska variabler som används i prognosmodellen.

Volym- och strukturförändringar

Medelbeloppet för barnpension beräknas bli något lägre och medelbeloppet för efterlevandestöd som tillägg något högre jämfört med föregående anslagsuppföljning.

Ny prognosmodell

För barnpension görs nu en antalsprognos för varje åldersklass. Den nya modellen antas bättre fånga upp demografiska förändringar i kohorten.

Analys

År 2005 beräknas utgifterna för barnpension bli 947 miljoner kronor och utgifterna för efterlevandestöd till barn 103 miljoner kronor.

Antalet barnpensioner beräknas öka något 2005, vilket bland annat beror på tsunamikatastrofen i Asien 2004. För åren efter 2005 beräknas antalet minska sakta av demografiska skäl.

Medelbeloppet för barnpension minskar för närvarande bortsett från indexuppräknningar. Orsaken till minskningen är att medelbeloppet för nybeviljade barnpensioner är lägre än medelbeloppet för de barnpensioner som betalas ut enligt övergångsregler. Medelbeloppet beräknas fortsätta minska under flera år framöver om man bortser från indexuppräknningar.

Antalet efterlevandestöd beräknas öka de närmaste åren. Det är framför allt efterlevandestöd som är samordnade med barnpensioner som blir fler. Orsaken är bland annat minskningen av medelbeloppet för barnpension, vilket innebär att fler får efterlevandestöd som utfyllnad. Jämfört med föregående anslagsuppföljning har medelbeloppet för barnpension sänkts och medelbeloppet för efterlevandestöd som tillägg höjts.

Inkomstindex har höjts för åren 2006–2008 och prisbasbeloppet har höjts för åren 2007–2008 jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Medelbeloppen för barnpension och efterlevandestöd är därför höjda.

Förändring av prognosmodell

För barnpension görs nu en antalsprognos för varje åldersklass. Den nya modellen antas bättre fånga upp demografiska förändringar i kohorten. I den tidigare prognosmodellen var antalet barnpensioner uppdelat i 5-årsklasser. Det fanns då vissa svårigheter att bedöma antalet barnpensioner som övergick till nästa 5-årsklass. Till följd av den nya prognosmodellen har antal barnpensioner för åren 2005–2006 sänkts något och för åren 2007–2008 höjts något.

21:6 Vårdbidrag för funktionshindrade barn

Anslagsöversikt. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	0	2 622 200	2 622 200	2 526 900	+95 300	+95 300
2006	0	2 680 215 ¹	2 680 215	2 650 915	+29 300	+29 300
2007	–	–	–	2 780 600	–	–
2008	–	–	–	2 888 900	–	–
2009	–	–	–	2 976 900	–	–

¹ Enligt förslag i budgetpropositionen.

21:6.4 Vårdbidrag för funktionshindrade barn

Översikt av anslagspost. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	0	2 400 300	2 400 300	2 305 000	+95 300	+95 300
2006	0	2 448 300 ¹	2 448 300	2 419 000	+29 300	+29 300
2007	–	–	–	2 544 600	–	–
2008	–	–	–	2 645 600	–	–
2009	–	–	–	2 723 900	–	–

¹ Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 beräknas till 2 305 miljoner kronor, vilket är 23 miljoner kronor lägre (–1,0 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning.

Utgifterna beräknas bli 95 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och 95 miljoner kronor lägre än tillgängliga medel.

Anslagsbelastningen för 2006 beräknas bli 2 419 miljoner kronor vilket är 35 miljoner kronor lägre (–1,4 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning.

Utgifterna för 2006 beräknas bli 29 miljoner kronor lägre än i budgetpropositionen föreslaget anslagsbelopp och 29 miljoner kronor lägre än tillgängliga medel.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2005	2006	2007	2008
Föregående prognos	2 328 000	2 454 300	2 555 700	2 641 100
Överföring till/från andra anslagsposter	–	–	–	–
Ändrade makroekonomiska antaganden	0	0	+12 800	+12 900
Volym- och strukturförändringar	–23 000	–35 300	–23 900	–8 400
Regeländringar som ej beaktats tidigare	–	–	–	–
Övrigt	–	–	–	–
Ny prognos	2 305 000	2 419 000	2 544 600	2 645 600

Ändrade makroekonomiska antaganden

Prisbasbeloppen för år 2007 och 2008 antas nu bli 200 kronor högre än i föregående prognos.

Volym- och strukturförändringar

Antalet vårdbidrag antas bli något lägre än i föregående prognos. Bakom denna bedömning ligger utvecklingen hittills under året.

Analys

Den långsiktiga trenden är att antalet vårdbidrag ökar. På grund av att den övre åldersgränsen höjdes från 16 till 19 år den 1 januari 2003 beräknas ökningen vara särskilt stor fram till år 2007. Antalet fjärdedels vårdbidrag antas öka mest. Antalet halva vårdbidrag antas också öka medan antalet tre fjärdedels respektive hela vårdbidrag snarast beräknas vara konstanta.

I december 2004 var antalet vårdbidrag 36 000 och omräknat till nettobidrag (fyra fjärdedels vårdbidrag räknas som ett vårdbidrag o.s.v.) 20 900. I föregående prognos bedömdes antalet nettobidrag öka till 22 000 i december 2005. Nu bedöms antalet nettobidrag bli 21 550 i december 2005. Även för 2006 bedöms antalet nettobidrag bli lägre än i föregående prognos. Det är främst antalet i de lägre nivåerna som nu inte bedöms öka lika mycket.

Mellan 5 och 12 procent av månadsutgifterna utgörs av retroaktiva utbetalningar och utbetalningar av ferievårdbidrag. Prognosen av dessa utgifter görs med ett schablonmässigt påslag. Detta påslag var 9,3 procent under år 2004. Under det första kvartalet 2005 motsvarade retroaktivutbetalningarna ett påslag om 8,9 procent på månadsutbetalningarna. Med anledning av detta sänktes påslaget för de retroaktiva utbetalningarna till 8,9 procent i prognoserna från och med år 2005 i den föregående anslagsuppföljningen. Under det andra och tredje kvartalet 2005 har retroaktivutbetalningarna åter ökat. Detta har föranlett att påslaget för de retroaktiva utbetalningarna har höjts till 9,0 procent för hela prognosperioden.

De retroaktiva utbetalningarna påverkas dels av hur många nya ärenden som beslutas, dels av hur långa handläggningstiderna för vårdbidrag är.

21:6.3 Statlig ålderspensionsavgift för vårdbidrag för funktionshindrade barn

Översikt av anslagspost. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Anslag (= tillgängliga medel = anslagsbelastning)	Preliminär avgift	Reglering, avser förhållandena tre år tidigare	Prognostiserad avgift för respektive år
2005	221 900 ¹	222 373 ¹	-473 ¹	217 400
2006	231 915 ²	230 044 ²	+1 871	227 300
2007	236 000	-	-3 100	239 100
2008	243 300	-	-5 200	248 500
2009	253 000	-	-2 900	255 900

¹ Fastställt av riksdag eller regering.

² Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 har fastställts till 221,9 miljoner kronor. I anslagsbelastningen ingår ett regleringsbelopp för 2002 om +0,5 miljoner kronor och en preliminär avgift för 2005 om 222,4 miljoner kronor. Prognostiserad avgift för 2005 är 217,4 miljoner kronor. Differensen mellan preliminär och slutlig avgift kommer att regleras 2008.

Anslagsbelastningen för 2006 föreslås i budgetpropositionen till 231,9 miljoner kronor. I anslagsbelastningen ingår ett regleringsbelopp för 2003 om +1,9 miljoner kronor och en preliminär avgift för 2006 om 230 miljoner kronor. Prognostiserad avgift för 2006 är 227,3 miljoner kronor. Differensen mellan preliminär och slutlig avgift kommer att regleras 2009.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2006	2007	2008
Föregående prognos för anslagsposten	232 500	237 000	245 200
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	0	+1 200	+1 200
Volym- och strukturförändringar	-3 300	-2 200	-800
Regeländringar som ej beaktats tidigare	-	-	-
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år tidigare	0	0	-2 300
Övrigt	-	-	-
Ny utgiftsprognos för anslagsposten	229 200	236 000	243 300
Differens mot förslag i budgetpropositionen	-2 715	-	-
Förslag till anslagsbelastning i budgetpropositionen	231 915	-	-

Ändrade makroekonomiska antaganden

Prisbasbeloppen för år 2007 och 2008 antas nu bli 200 kronor högre än i föregående prognos. Även räntan på sex månaders statsskuldväxlar beräknas nu bli högre än i föregående prognos.

Volym- och strukturförändringar

Antalet vårdbidrag antas bli något lägre än i föregående prognos. Bakom denna bedömning ligger utvecklingen hittills under året.

Ändrat regleringsbelopp avseende tre år tidigare

Antalet vårdbidrag år 2005 bedöms nu bli lägre, vilket påverkar prognosen för 2008.

21:7 Pensionsrätt för barnår

Anslagsöversikt. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Anslag (= tillgängliga medel = anslagsbelastning)	Preliminär avgift	Reglering, avser förhållandena tre år tidigare	Prognostiserad avgift för respektive år
2005	4 319 000 ¹	4 170 000 ¹	148 981 ¹	4 176 000
2006	4 452 000 ²	4 411 000 ²	40 615	4 374 000
2007	4 605 000	–	18 364	4 586 000
2008	4 807 000	–	6 000	4 801 000
2009	4 994 000	–	–37 000	5 031 000

¹ Fastställt av riksdag eller regering.

² Enligt förslag i budgetpropositionen.

Anslagsbelastningen för 2005 har fastställts till 4 319 miljoner kronor. I anslagsbelastningen ingår ett regleringsbelopp för 2002 om 149 miljoner kronor och en preliminär avgift för 2005 om 4 170 miljoner kronor. Prognostiserad avgift för 2005 är 4 176 miljoner kronor. Differensen mellan preliminär och slutlig avgift kommer att regleras 2008.

Anslagsbelastningen för 2006 föreslås i budgetpropositionen till 4 452 miljoner kronor. I anslagsbelastningen ingår ett regleringsbelopp för 2003 om 41 miljoner kronor och en preliminär avgift för 2006 om 4 411 miljoner kronor. Prognostiserad avgift för 2006 är 4 374 miljoner kronor. Differensen mellan preliminär och slutlig avgift kommer att regleras 2009.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2006	2007	2008
Föregående prognos för anslagsposten	4 465 000	4 697 000	4 915 000
Överföring till/från andra anslagsposter	–	–	–
Ändrade makroekonomiska antaganden	–5 000	6 000	6 000
Volym- och strukturförändringar	–46 000	–74 000	–90 000
Regeländringar som ej beaktats tidigare	–	–	–
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år tidigare	–	–24 000	–24 000
Övrigt			
Ny utgiftsprognos för anslagsposten	4 414 000	4 605 000	4 807 000
Differens mot förslag i budgetpropositionen	–38 000		
Förslag till anslagsbelastning i budgetpropositionen	4 452 000		

Ändrade makroekonomiska antaganden

För år 2006 sänktes prognosen något till följd av en antagen långsammare ekonomisk utvecklingstakt jämfört med tidigare prognos.

För åren 2007 och 2008 ökar prognosen något till följd av en antagen snabbare tillväxttakt i ekonomin.

Volym- och strukturförändringar

En anpassning till gällande befolkningsprognos sänkte prognosen över antal berörda familjer med ca 2 000 år 2006, ca 3 500 år 2007 samt knappt 5 000 år 2008.

Inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande

21:1 Bostadsbidrag

Anslagsöversikt. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	Ingående överföringsbelopp	Anslag	Tillgängliga medel	Prognos för hela året	Årets över-/underskridande	Avvikelse från tillgängliga medel
2005	-116 796	3 507 000	3 390 204	3 630 000	-123 000	-239 796 ²
2006	-239 796	3 730 000 ¹	3 490 204	3 743 000	-13 000	-252 796
2007	-	-	-	3 622 000	-	-
2008	-	-	-	3 494 000	-	-
2009	-	-	-	3 384 000	-	-

¹ Enligt förslag i budgetpropositionen.

² Försäkringskassan föreslår utökad anslagskredit för 2005 för att täcka avvikelsen från tillgängliga medel.

Anslagsbelastningen för 2005 beräknas till 3 630 miljoner kronor, vilket är 16 miljoner kronor högre (+0,4 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning.

Utgifterna beräknas bli 123 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och 240 miljoner kronor högre än tillgängliga medel, vilket innebär att anslagskrediten överskrids med 64 miljoner kronor. Försäkringskassan föreslår därför utökad anslagskredit för 2005 med 64 miljoner kronor.

Anslagsbelastningen för 2006 beräknas bli 3 743 miljoner kronor, vilket är 3 miljoner kronor högre (+0,1 %) än prognosen i föregående anslagsuppföljning.

Utgifterna beräknas bli 13 miljoner kronor högre än i budgetpropositionen föreslaget anslagsbelopp och 253 miljoner kronor högre än tillgängliga medel.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2005	2006	2007	2008
Föregående prognos	3 614 000	3 740 000	3 619 000	3 490 000
Överföring till/från andra anslagsposter	–	–	–	–
Ändrade makroekonomiska antaganden	–	–	–	–
Volym- och strukturförändringar	+7 000	+6 000	+6 000	+5 000
Regeländringar som ej beaktats tidigare	–	–	–	–
Övrigt	+9 000	–3 000	–3 000	–1 000
Ny prognos	3 630 000	3 743 000	3 622 000	3 494 000

Volym- och strukturförändringar

Trendriktningen i det preliminära bostadsbidraget föranleder en uppjustering av prognoserna för åren.

Övrigt

En lägre återbetalning från bidragsskyldiga under tredje kvartalet 2005 föranleder en uppjustering av prognosen för helåret. För åren 2006–2008 medför en residual i modellen mindre korrigeringar.

Analys

Vid de senaste anslagsuppföljningarna har endast mindre justeringar av utgiftsprognosen för bostadsbidrag gjorts. Bakomliggande orsak till prognosförändringarna har huvudsakligen varit de bidragsskyldigas återbetalningsbeteende gällande skulder som uppkommit vid inkomstavstämningarna.

En linjär regressionsekvation som skattats på kvartalsdata mellan 2000:1 och 2005:3 visar att tre faktorer förklarar 88 procent av variationen i förändringen i nettoutgifterna för bostadsbidrag. Dessa faktorer är preliminärbidragstagarnas genomsnittliga boendekostnadsförändring och deras genomsnittliga inkomstförändring samt återbetalningsförändringen av bidragsskulder.

De genomsnittliga boendekostnads- och inkomstförändringarna styrs av bidragsgruppens storlek och sammansättning och påverkas av faktorer som arbetslöshet, andra fördelningspolitiska system etc. De två variablerna förklarar tillsammans 59 procent av variationen i utgiftsförändringen. Återbetalningsfaktorn står således för 29 procentenheter av den totala förklaringsgraden. Tidsserien som beskriver bostadsbidragsutgifterna har en avtagande minskningstakt. Orsaken till detta utseende är den allmänna ekonomiska utvecklingen som under åren medfört ett utflöde av bidragstagare ur systemet. Även om det alltså strömmar ut bidragstagare ur systemet så har omfattningen på utflödet minskat. Detta gör att utgifterna för det preliminära bostadsbidraget utvecklas horisontellt. Betydelsen av förändringen i återbetalningen för bostadsbidragsutgifterna kommer således att öka den närmaste tiden.

De regeländringar avseende höjningen av det särskilda bidraget för hemma-
varande barn, införandet av ett nytt umgängesbidrag och införandet av den
enhetliga ersättningsnivån för boendekostnaden börjar påverka anslags-
belastningen 2006 och kommer att ha en utgiftshöjande effekt. Men efter-
som regeländringarna inte innefattar någon höjning av inkomstgränserna
kommer återbetalningsfaktorns ökande betydelse för anslagsbelastningen
troligtvis att kvarstå.

	Ingående över- föringsbelopp från 2004	Anslag år 2005	Tillgängliga medel år 2005	Högsta anslagskredit	Prognos 2005	Arets över-/ under- skridande	Avvikelse från till- gängliga medel	Avvikelse i % av till- gängliga medel
Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg								
13:1	0	3 485 000	3 485 000	104 550	2 785 060	+699 940	+699 940	+20,1
13:3.27	0	1 075	1 075	0	1 075	0	0	0,0
13:8	-12 961	330 235	317 274	9 757	352 691	-22 456	-35 417	-11,2
16:7	-6 130	341 000	334 870	12 800	346 000	-5 000	-11 130	-3,3
16:8	-54 902	11 551 000	11 496 098	577 550	11 449 000	+102 000	+47 098	+0,4
Summa	-73 993	15 708 310	15 634 317	704 657	14 933 826	+774 484	+700 491	+4,5
Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp								
19:1	-1 013 302	+41 365 263	40 351 961	1 881 314	38 991 500	+2 373 763	+1 360 461	+3,4
19:2	-1 086	+73 534 667	73 533 581	3 034 743	73 497 385	+37 282	+36 196	+0,0
19:3	-15 959	+1 203 000	1 187 041	60 150	1 175 000	+28 000	+12 041	+1,0
19:4	0	+6 362 059	6 362 059	298 599	6 177 284	+184 775	+184 775	+2,9
19:5	0	+61 675	61 675	3 065	59 275	+2 400	+2 400	+3,9
Summa	-1 030 347	122 526 664	121 496 317	5 277 871	119 900 444	+2 626 220	+1 595 873	+1,3
Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom								
20:1	-282 258	+22 541 203	22 258 945	1 127 060	22 452 000	+89 203	-193 055	-0,9
20:2	-320 119	+15 734 000	15 413 881	786 700	15 877 000	-143 000	-463 119	-3,0
20:3	-486 116	+7 522 000	7 035 884	376 100	7 339 000	+183 000	-303 116	-4,3
20:4	0	+616 000	616 000	30 800	485 000	+131 000	+131 000	+21,3
Summa	-1 088 493	46 413 203	45 324 710	2 320 660	46 153 000	+260 203	-828 290	-1,8

Sammanfattande tabell över anslagsuppföljningen inom Försäkringskassans ansvarsområde t.o.m. oktober 2005, belopp anges i 1000-tal kronor (forts.)

	Ingående över- föringsbelopp från 2004	Anslag år 2005	Tillgängliga medel år 2005	Högsta anslagskredit	Prognos 2005	Årets över-/ under- skridande	Avvikelse från till- gängliga medel	Avvikelse i % av till- gängliga medel
Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn								
21:1 Allmänna barnbidrag	0	21 642 000	21 642 000	1 042 100	21 478 000	+164 000	+164 000	+0,8
21:2 Föräldraförsäkring	-488 368	25 560 734	25 072 366	1 165 539	24 428 195	+1 132 539	+644 171	+2,6
21:3 Undermållsstöd	0	1 933 000	1 933 000	96 650	1 979 000	-46 000	-46 000	-2,4
21:4 Bidrag till kostnader för internationella adoptioner	0	35 784	35 784	0	40 200	-4 416	-4 416	-12,3
21:5 Bampension och efterlevandestöd för barn	-55 020	1 043 900	988 880	63 500	1 049 600	-5 700	-60 720	-6,1
21:6 Vårdbidrag för funktionshindrade barn	0	2 622 200	2 622 200	120 015	2 526 900	+95 300	+95 300	+3,6
21:7 Pensionsrätt för barnår	0	4 319 000	4 319 000	-	4 319 000	0	0	0,0
Summa	-543 388	57 156 618	56 613 230	2 487 804	55 820 895	+1 335 723	+792 335	+1,4
Inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande								
21:1 Bostadsbidrag	-116 796	3 507 000	3 390 204	175 350	3 630 000	-123 000	-239 796	-7,1
Totalt	-2 853 017	245 311 795	242 458 778	10 966 342	240 438 165	4 873 630	2 020 613	+0,8